

Sorompót a pazarlás útjába!

A megyei pártbizottság ez év tavaszán megtartott plenárisán a gépek és berendezések egyre tökéletesebb kihasználása érdekében mozgósító határozat született. Munkatervbe is foglalták, hogy minden iparvállalat pártszervezete arra kell ösztönözze a termelés szervezőit, hogy ez év végéig a műszakváltási együttműködés elérje a 2,4-et. Ez a felhívás megfelelő visszhangra talált minden üzemben és gyárban, de akadnak olyan közösségek is, ahol még mindig nem érték el a meghatározott szintet. Hogy miként is alakul ez és a gépkihhasználási mutató, ezt vizsgáltuk meg két nagy vállalatban: a Mezőgazdasági Gépeket Gyártó, Szerelő és Javító Üzemben, valamint a Faipari Kombinátban. Az ankétunk során tapasztalatainkról az alábbiakban számolunk be.

A műszakváltási együttműködés elérte a 2,4-et

Hatalmas gépműhelyben kalauzolt Nagy József, a művezető. A Mezőgazdasági Gépeket Gyártó, Szerelő és Javító Üzem alaprészlege ez. Esztorgáló és maró, gyaluló és köszörülő gépek százai sorakoznak katonás rendben, nem szólva a sok műveletet tudó omeletnyi magasságú célgépekről és aggregátokról, amelyek tisztelettel parancsolóan uralkodnak a csarnok végén. A monoton gépzimomogást csak az előre fent forgácsoló szerszámok serege zavarja meg, amint nagyot haraptak a szívs acélból és az öntöttvasból. Füstölő forgács gyűrűzött, kigyózott egyre hosszabbban, amint a kés ellenállhatatlanul haladt előre az anyagban. Malomalkatrészeket készítették sorozatban.

Egyetlen gép sem állt. A hűtőszek is csikorogva marta kanálisait a félkész traktorsebességváltó tengelyre. S ahogy haladtunk előre a gépek között, mosolygó ismerősök köszöntek vissza. A „Bohrwerke” célgép mellett Budiu Ioan, a többszörös élenjárót láttuk, amint egy nagy öntvényből alkatrészt esztorgált. De a fűrész és marószerszámokat is előkészítette, mivel percek múltán már más műveleteket végez segítségével. Univerzális mindentudó masina ez. Ezért alakítottak kezelőik.

TOTH SANDOR

(folytatása a III. oldalon)

Költséges mozdulatlanság

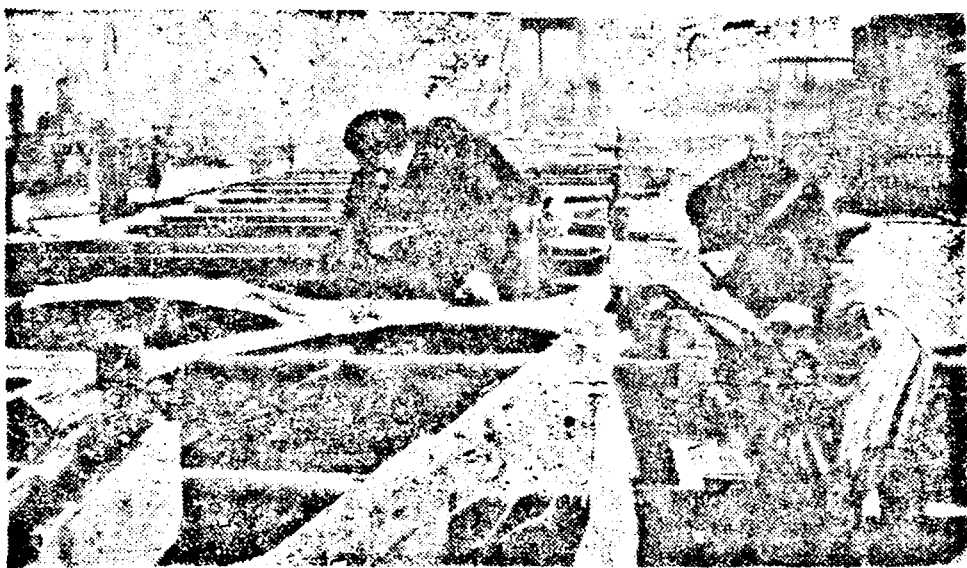
A főgépész osztályon keveset lehet megtudni a gépkihhasználásról. Ahogy Babec Aurel mérnök, osztályvezető is elismeri, a statisztikai beszámolóban csupán a gépek egy részének, a kulcsgepeknek a kihasználását tüntetik fel. Ezek viszont a Faipari Kombinát bűrtorgyarában alig érik el a berendezések 10—15 százalékát. A kulcsgepek kihasználási foka különben, a beszámoló szerint, 92 százalék. Többször elismertli ezt a főgépész, de látszik, és ő maga sem tagadja, hogy a valóságnak csak egy

törredékét lehetne erre az adatra felépíteni. Elindultunk Sarlea Arsenie technikus kíséretében, hogy az üzemosztályokon meggyőződjünk a gépek kihasználásáról.

A befejező részlegre nyitunk be. Nem lényeges most a részleg sorrendje, akár a technológiai folyamattal ellentétes irányba is haladhatunk. Két oldalt üzemelnek a szalagos csiszolók, a szakmunk-

FEKETE GÉZA

(folytatása a III. oldalon)

A vagongyár II. részlegének hegesztő-szerelő osztályán

Vasárnap estig maradéktalanul be kell fejezni a kenyérgabona vetését!

Termelőszövetkezeteink határában

● 900 erőgép tevékenykedik nyújtott és éjszakai műszakban a magágy előkészítésénél ● 700 traktor hasítja a barázdát ● 400 vetőgép termékenyíti meg naponta kenyérmaggal a földeket

Jó minőségű magágyat a gabonák részére

A búza terméshozama növelésének egyik fontos előfeltétele a minőségi magágy biztosítása. Szükséges időjárás esetén, mint az idei ősz is, elég körülményes a 15—22 centiméteres szántás végezte, sőt, a bőséges csapadék miatt több parcellán lehetetlenülé válik a művelés. Ez vonatkozik különösen azokra a területekre, amelyek későn szabadulnak fel az előveteményektől, mint például a kukoricával, szójával stb. bevetett parcellák. Novembert írunk, nem tudjuk kívánni a szántásra legoptimálisabb időt, hisz minden eltelt nap terméscsökkenéssel jár. De káros kihatással lehet a termésátlagok alakulására a rossz szántásba, magágyba vetett búza is. Véleményem szerint ott, ahol nincs lehetőség ekével porhányós földet biztosítani, ismételt tárcsázással aprózzuk fel a talajt. Természetesen, a talómaradványok ne akadályozzák a műveletet. Erre a célra mint elővetemények a búza részére, a felszabadult alacsony tarlóú kukoricaföldek, szójától, cukorrépatól vagy más növényektől mentesített területek a legalkalmasabbak. A talómaradványok elbomlásának elősegítésére föltétlen adagoljunk mű-

trágyákat. Ezt nem mechanikusan, hanem az elővetemény és a talaj termőpotenciálja szerint végezzük. Ajánlatosnak tartom a nitrogénműtrágya adagnak 50—60 százalékát a magágy előkészítéskor a talajba juttatni, azaz 58—80 kg hatóanyagot számítva hektáronként. Arányosan adagoljuk a nitrogén és foszfor tartalmú vegyi tápanyagokat, hogy a növények fejlődéséhez optimális mértékben járuljanak hozzá. A műtrágya kiszórása után megfelelő szögben beállított tárcsás boronával munkáljuk meg a talajt. A tárcsázást lehetőleg 12—15 cm mélyen két irányban végezzük. Helyes beállítással, két talajlazítási művelettel például a cukorrépa földön jó eredményt érünk el. Ahol nagyobb a talómaradvány, ott ismételt 3—4-szeri tárcsázás szükséges. Az utolsó porhanyításnál fogást is kössünk a tárcsa után.

Szántás esetén is fel kell aprózni a földet. Természetesen, a költségek is nagyobbak. E két egymást követő műveletért (szántás és tárcsázás) 132 kilogramm gabonát fizetünk hektáronként. De ha csupán négyszeri tárcsázással készítjük elő a földet — a mi körülményeink közt ezt

is csináltuk — csak 88 kilogramm búza az egységnyi területre számított munkadíj, ami 44 kilós megkatarítást jelent.

A mezőgazdasági kísérleti állomások öt évre visszamenőleg a következő eredményeket érték el: a 25 centiméter mélyen szántott földekről 42,3, a 15 centiméteres szántással 43,4 és többszöri tárcsázással pedig 42,2 mázsa búzatermést takarítottak be hektáronként. Ez utóbbi művelési módot sikerrel alkalmazzuk a mi gazdaságunkban. Eddig egyetlen esetben sem csökkentek a hozamok. Az 1972-es esztendő mérleg is a tárcsázás javára billent. Tapasztalatunk szerint az elkészített, rosszul szántott, túl száraz vagy túl nedves talajok előkészítése ismételt tárcsázással adja a legjobb eredményt. Az ilyen parcellákon csak így lehet megfelelő mélységbe alátakarítani a magot. Am a későbbi egyenletlenebb kérés hátrányának kiküszöbölése céljából ajánlatos 10—15 százalékkal növelni a normális időjárási körülményekhez viszonyított magmennyiséget.

CSIKY EDGÁR mérnök,
a pécsi Steagul roszu mtsz elnöke

Lapunk tartalmából

Gyorsabban, jobban, hatékonyabban az ötéves terv határidő előtti teljesítéséért

III. oldal

A szakmunkásképzés útja: az üzemi iskolaműhely

V. oldal

Ünnepi gyűlés november 7. tiszteletére

Tegnap délután az aradi December 30. textilüzem 2-es részlegének klubjában ünnepi gyűlést rendeztek november 7. tiszteletére.

Az ünnepségen részt vettek: Andrei Cervencovici elvtárs, az RKP Központi Bizottságának tagja, az RKP Arad megyei bizottságának első titkára, az Arad megyei néptanács elnöke V. N. Staradunov, a bucuresti-i szovjet nagykövetség részéről, a szovjet nagykövetség más küldöttei, társadalmi és tömegszervezetek képviselői, számos dolgozó.

November 7. a Nagy Októberi Szocialista Forradalom jelentőségét Constantiu Popescu mérnök, az aradi December 30. textilüzem vezérigazgatója és V. N. Staradunov méltatta.

A jelenlevők nagy érdeklődéssel kísérték az előadásokat.

Az ünnepség művészi műsorral zárult, amelyet az Aradi Állami Színház és az Állami Filharmonia mutatott be.

Leretter:

A korrektség a legfontosabb emberi tulajdonság

A búcsúmerközést követő banketten, melyen nemcsak az aradi vezetők, de a veterán labdarúgó szülővárosának, valamint előző egyesületének képviselői is pohárköszöntőt mondtak, majd az ünnepeket néhány keresetlen szóban megköszönték az érdeklődő szurkolókat, mi is elbeszélgettünk a már „civilnek” számító Leretter Józseffel.

— Kérdjük egy szabványkérdéssel: milyen érzés elbúcsúzni?

— Valami elmondhatatlanul nagy és igen-igen mélyről jövő nosztalgia érzék. Huszonöt évig futballoztam. Így — a búcsú mindig szomorú — természetes, hogy fáj az elválás.

— Melyik volt sportpályafutásod legnagyobb öröme?

— Talán el sem hiszed! Nem akkor örültem a legjobban, amikor megkaptam a Sportszerűség Nagydíjat vagy az Erdemes sportmesterei címet, és még a bajnoki címet elnyerésénél is mélyebb hatást gyakorolt rám egy megejtő történet. Miután átadtam a helyemet Pírúnak, és leballagtam a pályáról, odajött a kezítéshez egy idős hölgy, kezét szorított velem, mondván, hogy csak azért jött ki a pályára (különben nem érdekli a labdarúgás), mert meghallotta, hogy búcsúzom és ő annyi szépet hallott rólam korábban stb. Na, mit mondjak, egészen elérzékenyültem...

— És a legnagyobb bánatod?

— Az a mai búcsú volt. Gyönyörű éveket éltem a textilgyári klubban. Különösen, hogy mindez már ajándék ráadás volt a futballsorstól. Mennyi szép siker, mennyi dicső küzdelem! Abba hagyhattam volna akkor, amikor még a csapat és én is a csúcson voltunk, de...

— Tavalay megkértek, hogy még ne akasszam szögbe a cipőt, nyjvam cserben a csapatot, mert még nincs megfelelő helyettesem. Beleegyeztem. Talán rossz voltam? Az ember sohasem tudhatja, hogy amit jószándékkal tesz, milyen eredményre vezet...

— Melyik a legfontosabb emberi tulajdonság?

— Szerintem a korrektség! Légy mindig becsületes ember-társaidal és önmagaddal szemben. És ha a jószándékot nemcsak öhajtod, hanem meg is teszed mindent annak megvalósításáért, akkor nyugodt lelkiismerettel kelhetsz és fekhetsz. Persze megtörténhet, hogy valami nem úgy sikerül, ahogy azt elképzeljük, vagy megsérted valamelyik embertársadat. Egész biztos, hogy velem is előfordult ilyesmi. De a lényeg az, hogy nem rosszindulatból nem ártani-akarásból tettem, amiből később kára lehetett valakinek.

— Hall, mindenki tudja rólad, hogy nem volt felhőmentes ifjúságod, a pályán és azon kívül is meg kellett verejtekezned mindenről. Mi a véleményed a szerencséről?

— Az ember életében a körülmények szerencsés összjátékának nagy jelentősége van. A focihoz is kell szerencse. Mondok egy példát: Bükössi, az utóbbi húsz év egyik legnagyobb labdarúgó-tehetsége sohasem tudott bekerülni a válogatottba, sőt, még saját klubcsapatába se mindig. Elkallódott, mert nem volt szerencséje. Vagy például Mateianu, aki mindössze hatszor volt válogatott, Lucescu viszont már a 42-nél tart. Pedig fele annyira sem jó játékos, mint amilyen Mateianu volt. Én sem születtem valami szerencsés csillagzat alatt. Harmáncéves koromban voltam először és utoljára válogatott, Prágában Halmageanu öngóljával kikapunk, de őt senki sem hibáztatta, az újságírók mintha összebeszéltek volna, egyemberként állították, hogy az „örög Leretter”-rel nem is lehetett volna nyerni. Én voltam a bűnbak.

— Vénemberi zsörtölődés?

— Ne viccelj már! Csak a szerencsével kapcsolatban jutott eszembe. Egyébként az a véleményem, hogy a túl nagy szerencse sem jó, mert elkényezteti az embert. Nagyobb öröm az, ha valamit saját erőből harcolsz ki, mint amikor az öledbe pottyann a siker. A szerencse csalfa szerető, a küzdelem örök barát.

— Ha újrakezdhetnéd az életet, mit csinálnál másként?

Megoldások: 1. Bd3 — e3! 1... Kd4: 2. Fb6+, Kd5 3. Fd7! d6 4. Kb6. Kd4 5. Kc6 matt, vagy 1... d6 2. Be2! Kd4 3. Kc6, d5 4. Kb5, Kd3 5. Kc5 matt.

a) Többen rámutattak, hogy b5-re jelzett sötét gyalogot b6-ra kell helyezni. Ebben az esetben a megoldás: 1. Hd1! b) 1. Hd5! Helyes megfigyelők: Mózes Leopold, Perva Alexandru, Hönig István, Alexandru Mircea, Biedl István, Mocanu Teodor.

Röviden

METZ (Agerpres). Metzben Franciaország amatőr ökölvívó-válogatottja 4:1 arányban legyőzte az NSZK hasonló csapatát.

TORINO (Agerpres). Torinóban Olaszország jégkorong-válogatottja 4:1 arányú győzelmet aratott Franciaország csapata felett.

GRENOBLE (Agerpres). A rögbi világkupa keretében a következő eredmények születtek: Anglia—Franciaország 13:4, Ausztrália—Új Zeland 9:5.

— Erre még nem gondoltam. Talán jobban megnézném, hogy mit miért teszek. De a labdarúgás akkor is fő helyet kapna az életemben.

— Búcsúzóul milyen jótanácsot adnál az ÚTA-nak?

— A vezetőknek azt, hogy legyenek mindig következetesek, meggondoltak, a csapat (át-)építését folyamatosan és mindig kelő időben végezzék el, mert a labdarúgásban minden elfecsérelt óra behozhatatlan hátrányt jelent. Volt játékosársaimnak a következő tanácsot adtam: ne elégedjenek meg a kevéssel; ma tegyenek többet, mint tegnap, mert a holnapi még többet csak így tehet elérni. Vonatkozik ez elsősorban az olyan nagy tehetségekre, mint Kun Attila és Brosovsky László, akik, ha komolyan, állandó válogatottak lehetnek.

— Hogyan tovább? A labdarúgásnak milyen szerepe lesz eljövendő években?

— A temesvári építőüzem vezetői és gépészmérnökei vagyok, szeretném beépítenem a szakmai téren elmulasztottakat, bizonyítani akarok a munkahelyemen is. A labdarúgás? Volt csapatom, a Politehnica erősen „udvarol”, hogy játsszam még néhány hónapot, segítek nekik visszakerülni az A osztályba. Nem tudom, leigazolhatnák-e, és egyáltalán, hasznukra lehet-e még. Még nem adtam választ nekik. Később szeretnék edző lenni. A minősítesem megvan, a vizsgát már régebben letettem, s ha szükség lesz rám valahol, boldogan vállalom. Meri labdarúgás nélkül továbbra sem tudom elképzelni az életemet.

OROSZHEGYI KÁROLY

HIRDETÉSEK

Az aradi CPVILF

6 Vindtöri utca 1. szám

versenyvizsgát rendez

november 8-án, 8 órakor a következő állások betöltésére:

— három lerakattfőnök

— három ügykezelő az eladási egységekhez

Alkalmazási feltételek a 914/1968-as MTH és a 12/1971-es Törvény értelmében.

Ezenkívül alkalmaz:

szakképesítetlen munkásokat, férfiakat és nőket a burgonya válogatásához és silőzéséhez.

(1088)

A Brassói Építő-Szerelő Vállalat

5. számú aradi építőtetele

alkalmaz

— B és C kategóriájú gépkocsi vezetőket

— kőműveseket

— ácsokat

Alkalmazási feltételek a 914/1968-as MTH és a 12/1971-es Törvény értelmében.

Felvilágosításokat az építőtetele ÚTA téri székhelyén nyújtunk.

(1084)

Fizessen elő a

Vörös Lobogóra!

A nyugdíjtörvény módosításáról

(1.)

Az 1972. évi 315-ös törvényerejű rendelet után, amely az Országos Pártkonferencia dokumentumainak valóra váltását szolgálta a társadalombiztosítási, és az IOVR nyugdíjak, valamint a társadalmi segélyek terén, a közzelmutatva, új törvényerejű rendelet jelent meg, amely módosította és kiegészítette az 1966. évi 27-es számú törvényt. A nyugdíjak szabályozásáról szóló új intézkedések közérdeklődésre tartanak számot s ezért az alábbiakban ismertetjük a legfontosabb rendelkezések lényegét.

Az 1972. évi 386-os számú törvényerejű rendelet értelmében megemelték az öregségi és betegségi nyugdíjak kiszámítására szolgáló százalékkulcsot. Ezek szerint a 2500 lej felüli átlagfizetések esetén az öregségi nyugdíj kiszámítására szolgáló százalékkulcs 60 százalék. Ugyancsak minimálisan 60 százalékban határozták meg a munkabalesetből, szakmai megbetegedésből vagy TBC-s megbetegedésből eredő munkaképtelenségi nyugdíj számítás kulcsát.

Itt említjük meg, hogy az olyan betegnyugdíjak számítás kulcsát, amelyeknél a munkaképtelenség közönséges betegség vagy nem munkabaleset jellegű baleset nyomán állt elő, az új tör-

vényes rendelkezés 25 százalékról 35 százalékra emeli.

A törvényerejű rendelet meghatározza a nyugdíjak, illetve a társadalmi segélyek minimális összegét is. Ime néhány példa ebből a tárgykörből:

A teljes szolgálati idő után járó minimális öregségi nyugdíj nem lehet kevesebb 655 lejnél, a nem teljes szolgálati időnél (férfiaknál 25 évnél, nőknél 20 évnél kevesebb ledolgozott esztendő) pedig 455 lejnél. Azok, akik munkabalesetet szenvedtek vagy szakmai megbetegedés miatt elsőfokú rokkantakká váltak, minimálisan 715 lej betegségi nyugdíjat kell kapjanak. Akik a munkaképtelenség elvesztésekor nem álltak szolgálati viszonyban (diákok, tanulók, sorköteles katonák) hasonló esetben minimálisan 650 lej nyugdíjat élvezhetnek.

650 lej minimális betegnyugdíjat kapnak azok, akik a törvényben előírt teljes szolgálati idővel rendelkeznek és 455 lejt azok, akik nem rendelkeznek ezzel a szolgálati idővel. A fentebb meghatározott minimumok arányosan csökkentenek, ha a munkaképtelenség másod- vagy harmadfokú.

Az utódlási nyugdíjak terén is módosították az eddigi szá-

balyzást s így utódlási nyugdíjra való jogosultságot állapítanak meg akkor, ha az elhunyt eltartónak legkevesebb tíz évi szolgálati ideje van. Az előbbi rendelkezések értelmében ehhez férfiak esetében 25, nők esetében 20 évi szolgálati időre volt szükség.

Az utódlási nyugdíj megállapításakor bizonyítani kell, hogy a nyugdíjjogosult az elhunyt eltartónak legkevesebb tíz évi szolgálati ideje van. Az előbbi rendelkezések értelmében ehhez férfiak esetében 25, nők esetében 20 évi szolgálati időre volt szükség.

Az új törvényerejű rendelet a házastársak esetén előírja, hogy utódlási nyugdíjra csak akkor jogosult egy öregségi nyugdíjjal rendelkező féllel kötött házasság nyomán a túlélő fél, ha a házasság legkevesebb 5 éve fennáll, kivéve, hogy ha a házastárs halála szakmai betegség vagy barmiféle baleset nyomán állt be.

A szülők, testvérek, amennyiben utódlási nyugdíjért folyamodnak, úgy a lakhelyük szerint illetékes néptanácsban kiállított igazolvánnyal kell bizonyítsák, hogy az elhunyt eltartásában voltak.

Az új törvényerejű rendelet további intézkedéseivel cikkünk második részében foglalkozunk.

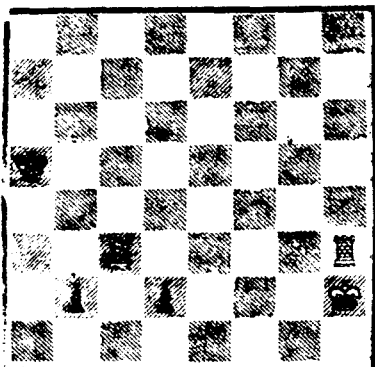
NEACU VASILE,

a Megyei Nyugdíjhivatal vezetője

Sakk

Kel bástya hatalmas előny... Viszont a gyalogosok már „nyúl-nak” is a tarsolyukba a marsallbotért! Az újdonsült vezéreket azonban finom bástyamanőverrel meg lehet semmisíteni. Hogyan?

L. OLMUCKIJ

Világos nyer

(Kh2, Bc3, Bh3 — Ka5, b2, d2)

a) Kardos T.: Ka7, Va1, Be1, Fb2 — Kq8

b) H. W. Tuxen: Kh6, Vg5 — Kh8, Fe5, Fh7 f4 f5

Matt 2 lépésben

Sorompót a pazarlás útjába!

A műszakváltási együttműködő elérte a 2,8-at

(Folytatás az I. oldalról)

ből egy brigádot, ezért adják át menet közben egymásnak a gépet műszakváltáskor. Így takaríthatnak meg naponta több értékes órát.

Igy jártak el a többi célgéppel kapcsolatban is. Nem csoda tehát, ha Vormittag József, Tirsch Gábor és a többi karusszelgárgán dolgozó, havonta 10–13 százalékkal túlteljesíti normáját. Egyetlen kulcs-gép sem áll, egyetlen munkaperc sem vész kárba.

A marógépek mellett már nem is csodálkozunk, amikor csak elvéve látunk egy-egy olajfoltokkal tarkított munkaruhás embert. Itt is, akárcsak a Szerszám-gépgyárban gyakorlatba ültették az „egy ember, több gép” módszert. A 12 marógépből álló csoport munkáját három ügyes szakember irányítja. Kell-e még említenünk azt, hogy így módon a munkatermelékenység 300 százalékkal gyarapszik?

Szorgalmas emberek, leleményes munkaszervezési módszerei nyomán a gépek és berendezések mindhárom váltásban szinte hajszálpontossággal üzemelnek. A közösségek teljesítményei is egyenlőek. Ma már ott tartanak, hogy a célul kitűzött feladatot messzemenően túlszárnyalták. A műszakváltási együttműködő náluk ugyanis már most eléri a 2,8-at. S ezt termelési eredményekkel is bizonyították.

Költséges mozdulatlanság

(Folytatás az I. oldalról)

kások különböző formájú és nagyságú börtörésekkel táplálják őket. Kísérőnk a legnagyobb zajjal dolgozó, a „leglátványosabb” gép felé kalauzol és nyilván nem véletlenül, minél távolabb attól a berendezéstől, amely nem üzemel. A mozgásnak ebben a sokaságában és „sűrűségében” azonban lehetetlen észre nem venni egy-egy megmerevedett gépet.

— Milyen berendezés ez — kérdezzük a hozzánk legközelebb dolgozó fiatal szakmunkást.

— Kéthengeres fényezőgép.

— Mióta nem üzemel?

— Vagy két hete. Úgy tudom meghibásodott a motorja.

Hamarosan előkerül Herbei Ioan brigádosa is. Megkérdezzük. — A berendezés üzemképes ugyan — mondja —, de naponta 2–3 óránál többet nem használjuk. A másik hasonló típusú fényezőgép üzemel. Az előbbi azért áll tehát, mert nincs rá szükség.

Tovább haladunk. A lakkrőcsentők hatalmas, kemenceszerű műhelye mögött találunk újabb vesztelő berendezést. Por fedő, látszik, hogy hosszabb ideje nem érintette emberi kéz.

— Mióta áll ez a berendezés — kérdezzük az első arra jövő szakmunkást.

— Vagy öt hónapja — mondja kisebb gondolkodás után. A szakmunkásról feljegyezzük, hogy Brutó Jánosnak hívják, a berendezésről pedig, hogy lakkrőcsentő gép.

A szabáson első látásra nem vesszük észre vesztelő berendezést. Vagy mégis? Az egyik sarokban elhagyott gép. Petreana Josif mestertől kérünk magyarázatot. Egy csapkészítő berendezésről van szó. A mester szerint két hónapja egyáltalán nem használják és elháríthatóan nincs is szükségük rá. És most egy pillanatra előre ugunk az eseményekben. Idézzük a főgépész osztály vezetőjének a kérdését, amelyet akkor tett fel kísérőnknek és önmagának, amikor látogatásunk végén ezt a gépet megemléstettük neki.

— Akkor az új, vagonalkatrészeket gyártó részleg felszerelésére miért rendeltünk újabb csapkészítő berendezést?

A gépi megmunkáló osztályon hat berendezés — homlokmarók és fűrőgépek — áll egymás mellett. Közülük csupán kettőnét láttunk szakmunkást. Különösen

jak. Túlteljesítették tehát a megyei pártbizottság által meghatározott szintet.

A gépek és berendezések zavartalan üzemeltetése és kihasználása nagy arányban függ a karbantartástól. Popovici Mircea mérnök, az üzem főgépésze jól szervezte meg ezt a tevékenységet is. Ottjártunkkor tapasztalhattuk, hogy incidentális leállás vagy alkatrésztörés miatt egyetlen gép sem vesztel. S mindez a karbantartási, javítási grafikonon szereplő célkitűzések elodázása ellenére történik. Miért van ez a paradoxon? Nagy József művezető adott választ kérdésünkre: — Egyszerűen azért — mondotta —, mert a korábbi nagyjavításokat oly nagy gonddal és felelősséggel végezték, hogy szinte kétszeresére meghosszabbították egy-egy gép élettartamát, két remont között. Ez nemcsak munkaidő, hanem más anyagok és cserealkatrészek megtakarításához vezetett. A jó minőségű munka tehát több száz ezer lejes megtakarítást is eredményez.

Távozóban még egyszer át kellett haladnunk a hatalmas csarnokon, a hosszú gépsorok között. Idősebbek és fiatalabbak hajoltak munkájuk fölé. S a monoton gépzúmmogás is dinamikusabbá vált. A déli előtti műszak teljesítő képességének csúcspontja volt ez, amikor is minden itt dolgozó tudása legjavát sűrítette a fémcsillanó gépalkatrészekbe.

az egyik homlokmaró tínt hosszabb ideje kihasználatlan. Meggyőződésünk, hogy a fűrőgépeknél is van kihasználatlan kapacitás. Ahogy később megtudtuk, egyet közülük oda is ígérték már lippai alegységüknek.

Kísérőnkkel együtt átmertünk ezután a parketta-gyárba. Ebben az esztendőben kisgépesítési alaplóból, több mint egymillió lej értékű futószalagot szereltek fel itt. Egyfelől a munkacsarnok és az üzemi vasútvonal, másfelől a munkacsarnok és a Fűrészárugyár üzemépülete között. Ez utóbbi szakasz, bár rég elkészült, még egyáltalán nem működik. Sighete Dumitru, a Fűrészárugyár vezetője szerint azért mert még nincs átadva. Nagy Ferenc, a karbantartók mestere szerint azért, mert nem felel meg rendeltetésének. Vagyis keskeny a szalag és hibásan van beépítve. Az igazságra nyilván a kisgépesítési hitelt nyújtó pénzügyi szerv is kíváncsi lesz majd.

Utunk következő állomásán, a Fűrészárugyárban egyetlen vesztelő berendezést találtunk: egy légkompresszort. Másfelől két hónapja áll mostani helyén a kazánházban. Az illetékes szerv nem engedélyezte a felszerelést itt és ezért új helyének megépítésére vár.

Ennyi ankétunk tulajdonképpen tényanyag. Mi tagadás, negatív példákat kerestünk, ahogy mondani szokás, a kihasználatlan gépekre és berendezésekre „men-tünk”. És találtunk ilyeneket.

A Faipari Kombinát vezetősége két hónappal ezelőtt indított akciót a gépek és berendezések jobb kihasználására és a kihasználás fokának rendszeres elemzésére. Ettől kezdve került minden gépre kihasználási lap. Ezeket a mesterek töltik ki, a vezetőség pedig havonta elemzi őket. Több gép kihasználási lapját néztük meg. A kulcsgepek kivételével — ezek kihasználását eddig is hivatalból követték — mondhatni egyetlen gép lapján sincsenek feljegyezve a kiesések. Nem mintha nem lennének. Vannak! A mesterek azonban felelőtlenül végzik ezt a munkát.

Amikor a kombinátban jártunk, úgy értesültünk, hogy a vezetőség éppen a mai napon elemzi a múlt havi gépkihhasználás helyzetét. Örömmé, ha szerény észrevételeink is hasznára lennének az elemzésnél.

A Köztársaság kikiáltásának 25. évfordulója tiszteletére

December 30

Gyorsabban, jobban, hatékonyabban

az ötéves terv határidő előtti teljesítéséért

Mit tesz Ön szolgálati kötelezettségein túlmenően a termelésért?

— BESZÉLGETÉS HURÓCZI ÁRPÁD MÉRNÖKKEL —

A Mérnökök és Technikusok Arad Megyei Bizottsága bürogyűlést tartott. A tanácskozás témájával és a határozatokkal kapcsolatban interjút készítettünk Huróczi Árpád mérnökkel, a Szakszervezetek Arad Megyei Bizottsága bürojának tagjával, aki a többi között a MTB tevékenységének irányításával is foglalkozik.

— Miről tárgyalt a MTB büroja?

— Általában elemezte a félévi tevékenységet és külön napirendi pontokként szerepeltek még a következők: a.) milyen eredmények születtek a „Mit tesz Ön szolgálati kötelezettségein túlmenően a termelésért?” elnevezésű mozgalomban — és b.) a fiatal, gyakorló mérnökök beilleszkedése a termelésbe.

— Bennünket most a mérnökök és technikusok kezdeményezése érdekel különösképpen. Kérjük tehát, hogy beszéljen erről részletesebben.

— Ezt a kérdést a MTB büroja is alaposabban megtárgyalta, igaz, most csupán nem végleges adatok, tények ismerete alapján. Nos, már most elmondhatom, hogy a kezdeményezésben részt vesz Arad és a megye 43 ipari és állami mezőgazdasági egységének többszáz mérnöke, technikus és közgazdásza. Az előzetes számítások azt mutatják, hogy a mozgalom keretében kidolgozott és alkalmazott tanulmányok már eddig mintegy húszmillió lejnyi gazdasági hatékonyságot eredményeztek, az egységek számára. Figyelembe véve ezt és a mozgalomban rejlő további lehetőségeket, melyek hozzájárulhatnak a Köztársaság kikiáltása 25. évfordulójának tiszteletére szervezett szocialista verseny sikeréhez, a büro úgy döntött, hogy a november első dekádjában sorra kerülő plenáris ülés egyik fő témája éppen a „Mit tesz Ön szolgálati kötelezettségein túlmenően a termelésért?” kezdeményezés helyzetének, kibontakozásának, eredményeinek és buktatóinak, illetve perspektíváinak az elemzése lesz.

— Plenáris ülésre került tehát sor. Nem

gondoltak arra, hogy ezalkalommal bevonják a mozgalomba és a MTB általános tevékenységébe az olyan megyei szintű nem közvetlen produktív jellegű intézmények műszaki-gazdasági értelmiségeit is (például az Arad Megyei Helyipari Igazgatóság stb.), akik eddig kimaradtak ebből?

— De igen, és ezért, valamint más okokból, bővített jellegű lesz a plenáris ülés.

— Kik vesznek tehát részt a tanácskozáson a bizottság tagjain kívül?

— Az előbb szóba került intézményekből meghívtak, a vállalatokban működő MTB-k felelősei, a szakszervezeti bizottságok elnökei, vállalatvezetők és a legfiatalabb promóciójú mérnökök.

— Miről lesz tehát szó a plenárison, az előbb említetteknek kívül?

— Itt is, csakhogy, mint a bürogyűlésen, újra megvitatjuk a fiatal, gyakorló mérnökök beilleszkedését a termelésbe, de ezúttal az ő és a vállalatvezetők jelenlétében és közreműködésükkel. Ezenkívül úgy tervezzük, hogy felvetünk néhány szervezési problémát, illetve a MTB munkatilosát érintő kérdést. Arról van szó, hogy jelenleg a bizottságon belül tulajdonképpen négy alosztályban szakosítottuk a munkát. De a bürogyűlésen felvetődött a kérdés: talán helyesebb lenne az úgynevezett vertikális szervezési forma, tehát az iparágankénti szakosítás. Az eddigi szervezési formának és az új elképzelésnek is megvannak az előnyei és hátrányai. A bővített plenáris ülés hivatott eldönteni: melyik utat követi a jövőben a MTB, de az is lehet, hogy kialakul egy harmadik, még hatékonyabb forma.

★ Meggyőződésünk, hogy hasznos munkatilos lesz a Mérnökök és Technikusok Arad Megyei Bizottságának közelgő bővített plenáris ülése.

Lejegyezte SZABÓ JÁNOS

Növényvédelmi figyelmeztető

Bármerre járunk a megye területén, zölde az árpa, a korábban földbe került búza. Más parcellákban most végzik a szántást, a talajelőkészítést, termékenyítik meg a földet. Tudjuk, sok a munka, de alapos szervezéssel kiküszöbölhetők a napi nehézségek. Vetni kell, ám a termények betakarításával sem késlekedhetünk. Majdnem minden erőnket, figyelmünket ide összpontosítjuk, közben háttérbe szorul a növényvédelem, s így különböző kártevők szaporodhatnak el.

Határjárásaink alkalmával már zöldellő vagy éppen fejlődésben lévő búzabúzákra is eljutottunk. Több helyen azonban tapasztaltuk, hogy gabonafutrinka pusztítja az új vetést. Kedvez részükre az enyhe éjszaka, a nappali fölmelgedés. Ezért szükséges a kártevő leküzdése, a további pusztítások megelőzése. Mivel fölmelgedett az idő, a talaj felső rétegében ezrével szaporodnak a lárvák. Szétmászhatnak, fiatal gabonafutrinkák mellett önálló aknákat vájnak maguknak. Nappal ebben tartózkodnak és éjjel támadják a vetést. A talajból kibúvó lárvák a fiatal növények levelét teljesen lerágják, olyannyira, hogy az alig kikelt vetések néhány nap alatt tönkremennek. Ismételt hangszólózzuk, az enyhe időjárás nagyban elősegíti szaporodásukat. Borús idő esetén nemcsak éjszaka, hanem napközben is a talaj felszínére jönnek, szívják a zseme búzálevelek nedvét, vámolják a jövő esztendő kegyérünket.

A csócsároló a búza, a rozs és az árpa kártevője. Ilyenkor a bevetett táblák szélein lép fel, de fokozatosan terjed a dűlő belseje felé. Kártételének másik megjelenési formája, amikor az egész táblán elszórva kisebb-nagyobb foltokban jelentkeznek. Mindkét esetben találkozunk az ősz folyamán.

Szakembereink ismerik a védekezési eljárásokat. Szükséges, hogy haladéktalanul tüzetesen ellenőrizzék a már kikelt vetést és a hatékony, gyors intézkedésekkel meggátolják a futrinka és más kártevők pusztításait. Igényeljenek porozógépeket, szerelvényeket a szükséges vegyszerekkel, fokozzák a növényvédelmi akciókat.

Több bevetett dűlő szomszédságában kizölde a nyári ugar. E sarjhajtások legjobban gazdanövényei a futrinkának. Itt szaporodnak a lárvák, majd vonulnak a friss vetésre. A vegyszeres védekezéssel párhuzamosan mechanikai módszerekkel is lépjenek közbe. A friss őszi vetések közvetlen közelében lévő parcellákban, — ahonnan még a nyár folyamán lekerült a búza s felugaroltak, de az eső következtében ismét elszaporodtak a gyomok és sarjhajtások — készítsenek védősávokat ekkor, tárcsás boronákkal, szórjanak mérgező anyagokat a területre, hogy meggátolják a lárvák vándorlását. A mérgező teleszóró parcellákra jól látható figyelmeztető táblákat kell helyezni.

Földbe került a kenyérmag, s elemi kötelességünk idejében közbelépni, megvédeni a jövő esztendői termést.

Aki látott már denevért szel-sebesen röpködni a sötét pad-láson, bizonyára észrevette, milyen csodálatos ügyességgel kerül ki ez a kis állat a gerendákat, meg a ruhaszárító köte-leket. Több száz évvel ezelőtt foglgyeltek már az emberek a denevérek meghökkenítő „mutatványaira”, és sokan boszorkányságot sejtettek mögöttük. A denevérek titkát csak 1920-ban sikerült megfejteni.

1918-ban PAUL LANGEVIN, francia fizikusnak olyan hang-hullámokat sikerült előállítania, amelyeknek rezgésszáma a másodpercenkénti több milliót is elérte. Az emberi fül csak a 16-tól 20 000-ig terjedő másodpercenkénti rezgésszámu hangokat észleli. A hallhatóság felső határán túli hangrez-géseket ultrahangoknak neveztek el. Langevin felfedezése után a fizikusokban felmerült az a gondolat, hogy esetleg a denevér is a számunkra hallhatatlan ultrahangok segítsé-gével tájékozódik a sötétben. A kísérletek aztán be is bizo-nyították a fellevesek helyes-ségét. A denevér fülének o-lyan a szerkezete, hogy má-sodpercenként 60 000 rezgés-számu ultrahangokat képes ki-bocsátani. Ezek az állat útjába

A denevérek titka avagy mit tudunk az ultrahangról?

eső akadályokba ütközve visz-szaveródnak, és villanásnyi idő alatt visszajutnak a fülébe. A denevér meghallja ezeket, és erősségükből következtet az akadály távolságára. Mondhat-nánk úgy is: a denevér a fül-

kok sokkal kisebb mértékben nyelik el őket, jobban terjed-nek, például vízben, mint a rádióhullámok. Ezért felhasználják az ultrahangokat víz alatti beszélgetéseknek, a ten-germélység mérésére, víz

Fizikába-kukkantó

lével „látja” az útjába kerülő akadályokat.

A denevérek, a természet jóvoltából, öntudatlanul hasz-nálják tájékozódásra az ultra-hangokat. A gondolkodó ember azonban, ismerve annak rendkívül előnyös tulajdonsá-gait, tudatosan alkalmazza az élet számos területén az ultra-hangokat.

Az ultrahangforrások sokkal nagyobb energiát képesek ki-bocsátani, mint a szokásos hangforrások. Mivel a folyadé-

alatti akadályok felfedezésére.

A technikusok, a denevérek ultrahangos tájékozódása lát-lán, olyan ötletes készüléket állítottak elő, amellyel a vakok tájékozódását sikerült meg-könnnyíteniük.

A roncsolásmentes anyag-vizsgálat során is alkalmazzák az ultrahangokat. Szerkeze-ti hibák — repedések, töré-sek, egyenetlenségek — fedez-hetők fel segítségével.

Az úgynevezett aktív ultra-hangoknak nagyobb az erőssé-

gük és a rezgésszámu. Ezek-nek számottevő fizikai, kémiai és élettani hatásai vannak. Az egyszerű növények, baktériu-mok és kis állatok igen rövid idő alatt elpusztulnak az ultra-hangok hatására. Innen steri-lizálásra való felhasználásuk. Megfelelően adagolt ultra-hangsugárzás fokozza a sejtek anyagcseréjét. Ezért az utóbbi időben ultrahanggal gyógyíta-nak idegfájdalmakat és az i-siászt. Pozitív hatással lehet az ultrahang egyes kémiai reak-ciókra vagy kristályosodási fo-lyamatokra. Elősegíti a nem ke-veredő folyadékokból lére-jövő emulziók képződését. Fel-használható ruhamosásra, és se-gítségével eltávolítható a fé-mek felületéről a rozsdá.

Szenzációs alkalmazásnak i-gérkezik az a találmány, a-melyen az utolsó simításoka' végzi napjainkban GABOR DÉNES, a holográfia Nobel-dí-jas felfalálója. Ultrahang-holo-gráfias módszerével különö-en átvilágítható az emberi szervezet. Lehet, hogy pár év múlva az emberre teljesen ár-talmatlan ultrahangos készülé-kek helyettesítik majd szerte a világon a jelenlegi Röntgen-készülékeket.

JUHÁSZ BELA

Tudományos híradó

A temesvári Traian Vuia Po-litechnikai Intézet hidraulikus géptani tanszékének kutatói a termelőegységeket kötött hosz-szulejratu egyittműködési prog-ram keretében befejezték számos vegyipari rendeltetésű hidraulikus szivattyú tanulmányozását. A gyakorlati kísérletek alapján javasolt műszaki megoldások le-hetővé tették mintegy 20 külön-böző típusú és méretű szivattyú gyártását. Az új termékek kivá-ló műszaki és üzemi jellegzetes-ségeiknél fogva sikeresen helyet-tesítik az eddigi importberen-dezéseket.

A tanszék szakemberei jelen-leg korrozioálló hidraulikus sziv-attyúk előállítását tanulmá-nyozzák.

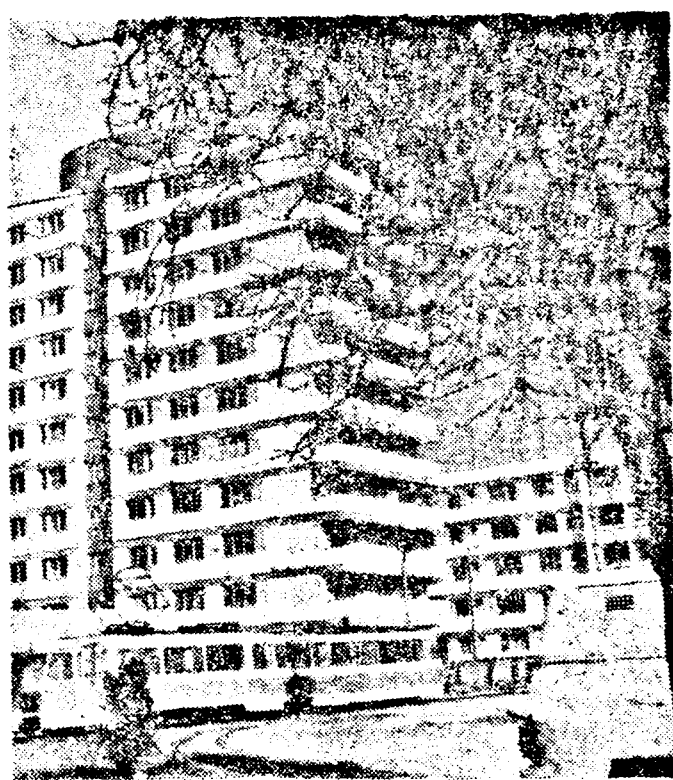
☆

A fővárosi Elektrotechnikai Kutató- és Tervezőintézet szak-emberei találmányként szabadal-mazott berendezést állítottak elő a háromfázisú aszinkron villa-mosmotorok üzembiztonságának ellenőrzésére. A teljesen auto-matizált, próbapadként használt berendezés egyidejűleg ellenő-rzi a motorok mechanikai, villa-mossági és termikus jellegzetes-ségeit, üzembiztos működésük va-lószínű, átlagos időtartamát. A motorok ellenőrzése rendkívül rövid időt vesz igénybe. A rend-kívül hasznos berendezés módot nyújt arra, hogy idejében felfe-dezzék az aszinkron motorok hi-báit, s javítsák minőségét.

Az idei București-i Nemzetközi Vasáron bemutatott ellenőrző be-rendezés nagy érdeklődést kel-tett a hazai és a külföldi szak-emberek körében.

Alexandru Filipasucnak az Akadémia kolozsvári fiókja biológusának si-került leírnia különböző madarak és vadállatok által ki-bocsátott hangokat. Megállapi-totta, hogy az összes állatok kö-zül a kárpáti szarvasnak van a legszeleesebb hangskálája. Hang-jából meg lehet állapítani, hogy a kutat keresi, fiait védi, vagy éppen harcra ingerli szarvastár-sát stb. A hangjejtésből és e-rősségből meg lehet állapítani a szarvas korát is. A szívből fakadó fájdalmas hang valóságos pán-ikot kelt az egész környék szarvasállományában.

A szarvas hívó szavait rögtön fel fogják a ragadozó állatok, s gyakran látható, hogy a szelid állatok nyomában megjelennek a farkasok, vadmacskák, nyestek és más ragadozók. A császarmá-dár hangjára rögtön megjelennek a vörösrókák, solymok és a min-dig kíváncsi mókusok. A felfede-zés számottevően hozzájárul majd az új vadásztechnika ki-dolgozásához.

Napiéyes ősz az Arenei téren.

(KELEN FERENC felvétele)

A VADÁSZKÜRT

Városunk „legirodalmibb” he-lyisége visszakapta a régi, ha-gyományos nevét. Valamikor az 1860-as évek végén épülhetett. Akkori neve: „Vas kávéház és szálloda”. A kávéház „román asz-tala” szerepel N. Iorga aradi uti-rájában. A nagy történettudós ebben az írásában 1906-os élmé-nyeit rögzítette. Elismeréssel ír a fényes, ragyogó üzletekről, a csillogó korzóról, a nagyszemű épületekről — és a mellékutak erősen vidékies jellegéről. Omaga itt, a kávéházban találkozik he-lyi tisztelőivel. Ugyanígy Cara-giale aradi időzésének emlékei is részben ehhez az épülethez fű-ződnek. A drámaíró hazai klaz-szikusa sajtóügynben tartózkodik több ízben városunkban. Szíve-sen beszélget itt aradi hírlapíró barátjaival és a szomszédos épít-let nyomdahelyiségében írja nem egy jelentős cikket. Ugyanakkor jár itt George Coşbuc is. Az ér-zékeny lelkű költő — félhivats-los elfoglaltsága mellett — ta-nulmányokat is folytat. Egyik készülő művéhez gyűjt anyagot

és igénybe veszi a helyi forrás-anyagot. Részletes és ironikus rajzát találhatjuk a kávéháznak és a szomszédos „Fehér Kereszt”-nek C. Stere „Négy nap Erdély-ben” c. emlékiratában. Az ismert

Aradi séták

publicista számos korszínező a-dalékok rögzített Aradról szóló beszámolójában.

Egyébként 1899-ben, itt ren-dezték Pósa Lajos tisztelői a népszerű költő bankettjét. (Pósa több aradi tárgyú verset írt és személyes híveit gyakran fölke-reste. Művészi faragású hordó-val is kedveskedtek neki helyi olvasói.)

A kávéház a két világháború között veszített jelentőségéből és jóhírből. Újabb irodalmi emléke az 1927-es Karinthy-bankett. Ezt megelőzően (1909-ben) a szálló-ban lakott Ady Endre, A kortár-

sak emlékezete sok érdekes ap-róságot és bohóságot őrzött meg a nagy poéta aradi napjaiból. Krúdy Gyula helyi „legendakö-réből is több fűződik ehhez a helyiséghez.

A 30-as években, hogy úgy mondjuk, „másodrendű” helyé-re lett a majdnem fényes-tükrös ká-véház. Csak egy-egy helyi író lá-togatta, mint például a nagy-műltű- élclap, a Fűles Bagoly szerkesztője, Horváth — illetve: „Bagoly bácsi”. (A Krúdy-figu-rákra emlékeztető vén hírlapíró, ósdi kabátjában, kis táskájával, jellegzetes alakja volt Aradnak.)

A második világháború után a megkopott „lokálitás” nem kap-ta többé vissza a régi fényét. Az emlékek azonban élénken élnek városunk rajongóinak szívében.

A Vadászkiirt szervezen hozzá-tartozik Arad történelmi és iro-dalmi emléktárához és egyik „ál-lomása” a városnéző érdeklődök-nek. A városunk nevezetességeit számon tartó „szerelemes földrajz”, min; tudjuk, nem érzélgős múlt-síratás, hanem számbavétele ér-tekeinknek és az új típusú hazafi-ság egyik termékenyítő erőforrá-sa.

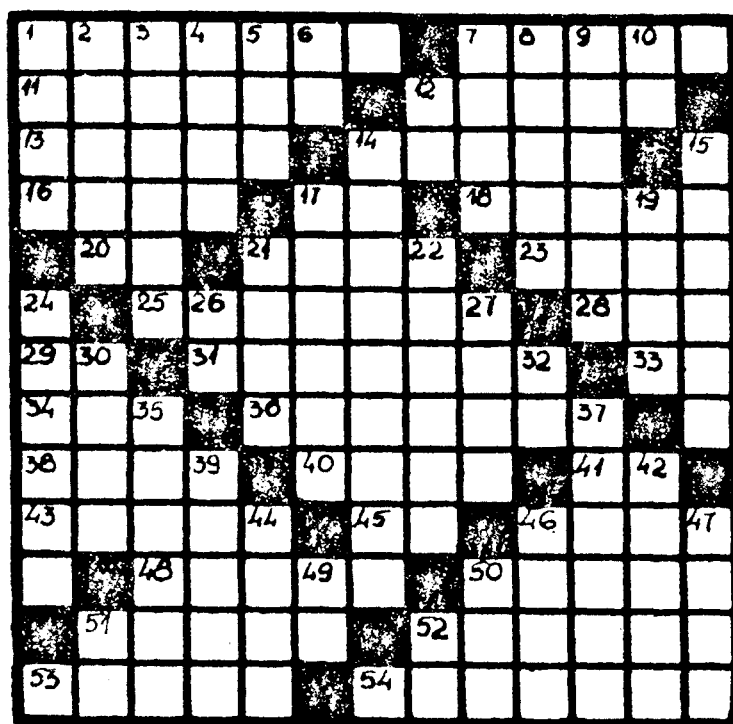
FICZAY DENES

Rejtvény

VIZSZINTES: 1. Régi fegyver. 7. Időpontra vonatkozó kérdés. 11. Élő. 12. Madárfajta. 13. Tej színű. 14. Hasított. 16. Ezt vág-tak régen a beteg. 17. Kettőz-ve: gyermekjáték. 18. Adófizető. 20. N. 21. Fényudvar a Hold vagy a Nap körül. 23. Pozitív töl-tésű elektrod. 25. Becsapó. 28. Spanyol felkiáltás. 29. A.V. 31. Tiltott módszerrel alakított pénz-kicsikaró személy. 33. Európai nép. 34. Opiumtartalmú növény. 36. Festékalapanyag, tárgyeset-ben. 38. „Éktelen” kutyafajta. 40. Töszámnév. 41. Király — olaszul. 43. Beteges (pl. elváltozás). 45. Pélig ámit. 46. Rokontéle falun. 48. Gyűrű alakú korallzatony. 50. Mi célból? 51. Parány. 52. Kezd mozgásképtelenné válni. 53. Eu-rópai folyó. 54. Kivág.

FÜGGŐLEGES: 1. Ruhatisztító eszköz. 2. Hazai napilap címe. 3. Talált gyermek régi elnevezése. 4. Mókus. 5. Mezőn dolgozik. 6. Személyes névmás. 7. Megszóltatás. 8. Munkahely ez is. 9. Japánban nemzeti viselet. 10. Csont — ro-mánul. 12. Feltételes kötőszó ék. f 14. Értékesít. 15. A korral ha-ladó. 17. Himbálódzás — románul. 19. Férfinev — beérve. 21. Testének része. 22. Hibáztattam — régiesen. 24. Afrikai főváros. 26. Kettős betű. 27. Női név. 30. Ilyen eszköz a kés. 32. Nehéz fém. 35. A jüdóhoz hasonlóan keleti eredetű sportág. 37. Királység. 39. Motor forgórésze. 42. Felveszi. 44. Régi férfinev. 46. Allam Azsi-ában. 47. Régi úrmértéket. 49. Fé-lig hla. 50. Szorgalmas rovar. 51. Jósziwú igéje. 52. B.I.

KERESZTES ZOLTÁN

A szakmunkásképzés útja: AZ ÜZEMI ISKOLAMŰHELY

Meg lehet tanulni a mesterséget! (?)

Három fiatalemberrel, a megyei néptanács iskolacsoportjába tartozó szakiskola harmadéves esztorgályosaival, Stoica Mircea-val, Szabó Józseffel és Socaci A. lexével beszélgetek a Szerszámgépgyárban. Üzonnázás közben ravarom őket, egyidőben esznek ugyanis a többiekkel, a részleg munkásaival.

(Vajon egyidőben dolgoznak is? Maradjon ez egyelőre nyitott kérdés.)

— Úgy tudom, harmadévesben heti négy napon át nyolcórás műszakban dolgoztok a gyárban.

— Igen, ilyen a program. Másodévesben heti három, az utolsó évben négy napot vagyunk itt.

— Mi a véleményetek: ha végzetek, mindjárt be tudtok illeszkedni a munkahelyre, a tervfeladatok megszabta követelményekbe?

Mindháromuk válasza határozott igen. Az iskola részéről kijelölt gyakorlatvezető mester, Vinas Stefan véleménye is ugyanez.

A magam részéről ószintén kíváncsi vagyok: ne csatlakozzon reményekben. Csakhogy...

A tapasztalat mást mutat

Nevezetesen azt, hogy a forgácsoló szakmában (esztorgályos, marós, műköszörűs) a szakiskolát végzett tanulók — immár szakképzett munkások — általában csak bizonyos, átlag hat hónapig terjedő idő elteltével válnak teljesértékű (pontosabban: a szakmai besorolás által megkövetelt szintű) szakmunkásokká. Néhány hónapig tehát nem nyújtják a várt mennyiségű minőségű teljesítményt, bizonyos nehézségeket támasztanak a részleg, végsősoron az üzemi tervteljesítésében, nem érik el az alapfizetésüket sem. Mindez arra utal: valahol a felkészülésben kell a hibát keresni. Mégpedig a gyakorlati felkészítésben. (Ebben a cikkben nem áll módunkban kitérni a szakiskolákba való felvételkor szükséges szelekció kérdéseire.)

Általános álláspont: a gyárban: a munkahelyen három év alatt szakképesített fiatalok jobban állnak szaktudás dolgában, könnyebben integrálódnak, mint a szakiskolások. Pedig elméleti tudásban semmiképp nem állnak fölöttek.

Vizsgáljuk meg közelebbről, hogyan is történik a szakiskolások gyakorlati képzése.

Azok, akik az üzemmel (jelen esetben a Szerszámgépgyárral) kötöttek szerződést, itt végzik termelési gyakorlatukat. Több oka is van ennek. Az egyik: az iskolacsoport saját műhelyeinek befogadóképessége nem teszi lehetővé valamennyi tanuló gyakorlati munkáját, ezenkívül a harmadéves szakmunkásjelöltnél meg kell szoknia az üzemi munkát, légkört. A tanulóit valamelyik tapasztaltabb szakmunkás mellé osztják be, így kellene a mesterséget megtanulnia.

Kellene... Mert nem mindig tanulja meg tökéletesen, s ebből származnak a későbbi integrálódási nehézségek. A munkás mellé való beosztásnak, nagy előnyei mellett, megvannak a hátrányai is. Gyakorlatilag ugyanis ez azt jelenti, hogy egy gépen legálább két (esetenként több) embernek kell dolgoznia, jöllehet a forgácsolás kimondottan egyéni művelet. A szakmunkástanuló gyakran csak nézi az esztorgályost, kevés mód van arra, hogy közvetlenül a gép mellé kerüljön, effektíve dolgozzon, főleg az igényesebb, nehezebb műveleteknél. A munkás ugyanis tart attól, hogy esetleg selejtes munkát végez, eltérő a kést, legjobban esetben csak az időből fut ki.

A nyitvahagyott kérdésre adott válasz tehát: gyakorlatilag nem dolgozhatnak egyidőben.

Jó a gyakori munkahely- változtatás?

Több régi munkás mondja: túl gyakran változtatják a szakiskolások munkahelyét, ezzel együtt azt a szakmunkást is, akinek gondjaira bízta. Abból a megfontolásból, hogy a fiatal minél több munkafázist ismerjen meg. Első látásra helyesnek tűnik az elképzelés. De csak első látásra. Hallgassuk meg Arató Sándor és Joja Gheorghe esztorgályost.

— Sok tanulóval dolgoztam már, ismerem őket. Egyesek nem mutatnak túl nagy kíváncsiságot, egy-egy fogásra magam kell felhívjam figyelmüket. Ha egy tanulóval hosszabb ideig dolgozom, kiismerem mit tud, mit nem tud, meddig jutott el a szakma elsajátításában, folyamatosan követhetem fejlődését.

A magyarázat logikus: a gyár egyik részlegén végzett „kísérletek”, ahol stabilizálták a szakiskolásokat, meggyőző eredményeket hoztak. Poncu Gheorghe mester, csatlakozva a fenti gondolathoz, hozzáfűzi: az elméletet a gyakorlatnak kell igazolnia.

A csoportmunka előnyösebb

Eddig csak forgácsoló szakmáról szoltunk. Szándékosan, mert a szakiskolák üzemi gyakorlatával ezekben a mesterségekben merülnek fel (egyelőre) nem teljesen megoldott kérdések. A lakatosokkal, villanyszerelőkkel, öntőkkel egyszerűbb a helyzet: csoportokba osztva dolgoznak, a szakmunkásokkal egy sorban, nincsenek egy géphez kötve.

De velük is vannak bizonyos problémák. Egy minisztériumi rendelkezés értelmében a szakiskolások munkáját értékben külön kell választani a csoport által végzett munka értékétől. Ez a legtöbb esetben nehéz, s a szakmunkások úgy értelmezik, hogy az ő teljesítményük értékéből vesznek el. Előfordult már, hogy a lakatos vagy villanyszerelő brigád „kínézte” a csoportból a szakiskolást.

Teljes megoldás: az iskolaműhely

Mint láttuk, a szakiskolások gyári gyakorlata, a mesterség tulajdonképpeni elsajátítása — elsősorban a forgácsoló szakmában — nem zökkenés- és problémamentes. A legjobb megoldás is kézenfekvő: jól felszerelt iskolaműhelyben magas szakképzettséggű szakemberek irányításával képezhetők ki legjobban a jövő szakmunkásai. Néhány évvel ezelőtt indult be a szerszámgépgyári iskolaműhely (mintegy két hónapja kibővült, felszerelés korszerűsödött, különálló épületben kapott helyet), az itt elért eredmények igen jók. Minden tanuló önállóan dolgozik, külön gépen, a rábízott műveletek nehézségi fokát szaktudása elmélyülésének arányában fokozatosan lehet emelni (amire a termelő részlegeken nincs lehetőség).

A szerszámgépgyáriak terveit között szerepel — Nicolae Ceausescu elvtárs aradi látogatása alkalmával elhangzott utasításai értelmében — egy iskolacsoport létrehozása, amely természetesen jól felszerelt, nagy befogadóképességű iskolaműhelyekkel is rendelkezne.

A szakmunkásképzés hiányosságaival azonban addig is szembe kell nézni. Az üzemenk, s a szakminisztériumnak is, amelynek a szakiskolások képzésére vonatkozó utasításai nem mindig veszik figyelembe a konkrét gyári körülményeket.

JAMBOR GYULA

Jegyzetek—Jegyzetek—Jegyzetek

Otthon vagy fedél?

Ketten ülünk a tanári szoba délutáni csendjében, egy iskolakötele, alig 14 éves diák a beszélő partnerem. Rekedten köhög, épp, hogy eldobta a cigarettát, amiről már (!) nem tud leszokni. De az osztálytársait nem kínálja, nehogy megbüntessék őket. Bar hoszszabb ideje iskolánk tanulója, címe után érdeklődöm, ez ugyanis sűrűn változik. Sorolja, édesapja, édesanyja, nagyszülők és a nagybácsi lakhelyét, összesen négy címet. Ezeket a helyeken szokott lakni, ha hazamegy. Van olyan eset is, hogy mindegyik úgy völi, a másikonál van, s nem keresi. Az anyja újra férjhez ment, ott nem érzi otthon magát; az apa több időt tölt az itálbólban, mint otthon vagy a munkában.

„Dolgozni szeretnék, saját lábra állni. De nyolc osztály nélkül, 14 évesen, nem lehet. Akkor csavargok s ezzel is telik az idő.”

Az osztályfőnök házról házra jár, körbe küldik, biztos valahol tanul, mert jófejű. Ha mégsem találja, akkor bizonyára hazudott, de majd megszidjuk. Ha az iskola ragaszkodik hozzá, meg is verjük...

Ketten ülünk a tanári szoba

délutáni csendjében, az édesanyával beszélgetek. Csodálkozom, majd készségesen megígér mindent. Érthetetlen a gyermek lógása, hiszen ahol ő lakik, ott bármikor van fedél a gyermek feje felett is. Azonban, ha az iskola elintéz egy helyet a javítottintézetben, neki nincs semmi kifogása, utánajárni azonban nincs ideje. Végére is egyetlen fia van aki ha nem érzi jól magát az új házasság által nyújtott családi körben, akkor is alkalmazkodjon az édesanyjához, az idősebbhez.

Otthon vagy fedél, amit biztosítanak a fiúnak? — kockázatom meg a kérdést — hatástanul. Egy emberről van szó, s a társadalomnak egyetlen ember sorsa, jövője sem közömbös. Mert a fedél a legkevesebb, nem is az elsőrendű a szükségességek sorrendjében. De egy hely, amelyről úgy beszéljen a diák, hogy HAZA megyek s OTTHON tanulok, feltétlenül kell. Ez nem a fizikai, négy fal által meghatározott helyiséget, hanem a légkört, a féltő, gondoskodó szülőt jelenti. És nem utolsósorban azt a szülőt, aki érzi, hogy mit jelent a felelősség fogalma.

M. M.

Mértékegység kerestetik

Igenis mértékegység keresetlik Aradon, annak megmérésére, hogy egy kályha (hivatalos kályha, nem akármilyen) mennyit fát fogyaszt naponta.

Kerestetik ugyanakkor egy másik mértékegység is, ami azt mérné a valóságnak megfelelően, mennyire hasznos intézmény egy pályairányító pszichológiai laboratórium.

A második mértékegységet nem a laboratórium keresi, tévedés ne essék, hanem a jegyzetlő, hiszen a laboratórium tökéletesen tisztában van saját hivatalával és hasznosságával. A jegyzetlő is csak azért keresi, hogy minél kézzelfoghatóbban érzékeltesse, mennyire fontos, hogy rossz egyensúlyérzékkel rendelkező fiatal ne menjen közművesnek, aki az injekciótól láttán elájul — boncoló orvosnak, szintévesztő festékküzelbe elárulónak és így tovább.

Az első mértékegységet viszont nem a jegyzetlő, hanem a laboratórium próbálja megtalálni, hogy eleget tehessen a

adminisztrátor kérésének: mérjék le pontosan, mennyi tüzelőt fogyaszt a laboratórium cserepályájába. Mert spórolni kell a fával.

— Küldjenek egy mérleget — kérte a laboratórium.

Az egészségügyi igazgatóság csodálkozott.

— Darabszámra nem tudják mérni?

— Nekünk kilóra adták — szabadkozott a laboratórium.

Valahol, valami nagy rendcsinálás közepette összecserélődhetett két mértékegység. Az egyik: amivel a pályaválasztó fiatalok adottságait és igényeit mérik — ez valóban csak egyenként egyenként történhet; hiszen a pszichológiai laboratórium emberekkel dolgozik... A másik: amivel a fát mérjük.

Azt hiszem, legelőször mégis csak azt kellene eldönteni: mit mérjenek kilóval. A fát — vagy az embert?

DOMOKOS ESZTER

Biztosított a holnapi váltás

Az aradi villamosenergia- és hőközpontból a nap minden órájában, percében, másodpercében a bármely gazdasági, kulturális, társadalmi tevékenységhez nélkülözhetetlen elektromos- és hőenergia arad. Az itteni munka természeténél, a termelési folyamat komplexitásánál fogva magas szakképzettséget, felelősséget, odaadást követel. A turbinák zöm-mögése uralta légkörben ügyes munkát becsülő, a rájuk bízott anyagi javak iránti teljes felelősséggel viselkedő emberek formálódtak, akik minden évben példásan teljesítették tervfeladataikat, vállalásaikat. Szinte ismeretlen itt a munkaerővándorlás, az alkalmazottak fele már 15—40 éve dolgozik a szakmában és a vállalatban.

Nagyszerű emberek szívvel-lellekkel ragaszkodnak munkájukhoz, munkahelyükhöz, s ezt a szeretetet a fiatalokban is így-

keznek elültetni. Az ifjak formálásában kiemelkedő szerepet játszik a KISZ. A központ mai alapkövetői évekkal ezelőtti szinten az ifjúsági szervezet tagjai voltak, itt körvonalazódott politikai, társadalmi tudatuk. Mihai Boşneac, a villamosenergia- és hőközpont főnöke, Ilie Chioreanu, a helyettese, Teichert Ioan, a villamosrészleg főnöke fiatal munkásként, KISZ-tagként indultak — ma felelős beosztású mérnökök. Az ifjúsági szervezet nevelte egykor Gheorghe Poleac főmechanikust, aki egy 35 atmoszféra nyomású gőzvezeték megsérülésekor életét kockáztatva hátrította el a veszélyt. S a munkában hősiességen helytálló névsorát folytathatnánk. De inkább arra a hagyományra szeretnők felhívni a figyelmet, amely a központban

a munka iránti szeretet kialakítása, a szakmai kiteljesedés terén létezik.

Az ifjúsági szervezet nemrég

Választási közgyűlések a KISZ-szervezetekben

választási közgyűlése is igazolja ezt. A 32 KISZ-tag egyharmadának liceumi vagy technikum végzettsége van. Jancu Avram, Marin Anghel, Sabin Toma, Ioan Luncar és mások esti liceumba, technikumba járnak. Munkahelyükön Petru Berar, Balogh Béla,

Crăciun Cadar, Gheorghe Florea az idősebb szaktársak elismerését vívják ki állandó tanulmánygyá-sukkal, szakmai ismereteik gazdagításával, az öregebbek iránti tiszteletadással. Az igazolatlan hiányzás, az extravagáns öltözködés, a fegyelmezetlenség, a szerénytelenség ismeretlen fogalmak a központ fiataljai között.

A KISZ-szervezet eddig is sokat tett tagjainak neveléséért. A választási közgyűlésen a KISZ-tagok mégis a munka további javításának szükségességét hangsúlyozták.

— Meg kell látogatnunk más a miénkhez hasonló vállalatokat, megbeszélésnek kell a jó tapasztalatokat kieserélni. Ahhoz, hogy jobban dolgozzunk, még többet kell látnunk, tudnunk. Hasznos lenne technikai kiállításokat meg-

nézni, hozzásegítenének az új technikai-tudományos vívmányok megismeréséhez — mondotta Sabin Toma. Mások a szabadidő jobb, hasznosabb megszervezésének szükségességére utaltak. Többet lehetne tenni önkéntes munkával a központ és környéke széptésért, több kirándulást, összekavargatási akciót stb. lehetne és kellene szervezni.

Az elektromos- és hőközpontban dolgozó 32 KISZ-tag politikai, szakmai érettségének, hivatalstudatának tenniakarásának bizonyítéka volt a közgyűlés. És még valaminek: annak, hogy ezek a fiatalok egy szép és nemes hagyomány, a munka megbecsülése és tisztelése ápolásának hű folytatói, a holnapi váltás méltó képviselői.

NICOLAE BĂRDAN.

az aradi elektromos- és hőközpont pártszervezetének titkára

1972. november 3.

Pentek

Napkelte 6.56; napnyugtá: 17.03 óra-
kor. Az évből eltelt 308 nap, hátra van
még 58.

- 1882-ben hunyt el Ion Andreescu
festőművész.
- 1903-ban kiáltották ki Panama ál-
lam függetlenségét
- 1936-ban hunyt el Kosztolányi De-
zsa költő és író

ÉRTÉKES HÍRMEK

DACIA: Egy csillag pere (s) (9.30, 11.45,
14, 16.15, 18.30, 20.45). STUDIO: Egy rend-
őrbiztos villomása a köztársaság ügyé-
szének (o) (10, 12, 14, 16, 18, 20). MURE-
SUL: Láthatatlan ismeretlen (f) (10, 12.30,
15, 17.30, 20). IFJUSÁGI: Az elveszett er-
dő (r) (11, 14, 16, 18, 20). PROGRESUL
(Ujradíj): 100 dollár a serifnek (am) (15,
17, 19). SOLIDARITATEA (Gáj): Napra-
forqó (sz) (17, 19). CFR (Grădite): Hatalom
és igazság (r) (18).

A VIDÉKI MOZIK MŰSORA

LIPPA: Az arizonai farm (am). INEU:
Robin Hood (o). CHIȘINEU CRÎȘ: Osceola
(NDK). NAGYLAJ: Vasárnapi apa (cs).
KURTÓS: Az asszony és a csavargó (am).
PANKOTA: A vonat (f). SEBES: Az asz-
szony és a csavargó (am). SZENTANNA:
Adio, Chips úr (a). PÉCSKA: Az utolsó
harcos (am). SIRIA: A 420-as törvénycikk
(i). VINGA: Dél csillaga (am). BUTYIN:
Ez akkor valamennyit halálra ítélt (r).

ÉRTÉKES HÍRMEK

SZOMBATON november 4-én 19.30 óra-
kor Act venețian (1 bérlet) (Nagykórház,
Gyermekkórház, Postahivatal).

VASÁRNAP, november 5-én 15.30 óra-
kor Melodia varșoviană, 19.30 órakor Act
venețian (J bérlet) (November 7. IAMMBA,
Muresul helyiipari vállalat).

Figyelem! Kérjük a bérletfoglaláshoz
kérjük, hogy tartsák tiszteltben a jelzett be-
tűket. Az elmaradt bérletfoglalások igény-
elvezhetnek helyeket a hirdetett előadások-
ra.

ÉRTÉKES HÍRMEK

Vasárnap, 1972. november 5-én 11 óra-
kor, és hétfőn, 1972. november 6-án 20 ó-
rakor a Kultúrpalota nagyszínházban az A-
rad-i Állami Filharmonia szimfonikus zene-
kara hangversenyt tart.

VEZÉNYEL: Iliazon Ionescu Galati —
Brassóbol.

SZOLISTA: Liana Șerbescu — București-
ből.

MŰSORON: P. Constantinescu: Hang-
verseny húros hangszerekre. Bartók Béla:
A számú zongoraverseny. A. Dvorák: V.
Új világ szimfónia.

Az Aradi Állami Filharmonia népi zene-
kara vasárnap, 1972. november 5-én, 15.
és 20 órakor Florica Mureșană címen
népi zene hangversenyt tart a Kultúrpa-
lota nagyszínházban. Szólisták: Maria Piet-
raru, Emil Gavril, Petre Săbădeanu, a bucu-
rești-i Román Rádió-Televíziótól, és Florica
Duma, Elena Marian, Garofita Șerban, az
Aradi Állami Filharmonia szólistái.

VEZÉNYEL: Ioan Paulic és Emil Gavril.

FOLKLORISTA: Ioan T. Flores.

Jegyek a Kultúrpalota pénztáránál kap-
hatók.

ÉRTÉKES HÍRMEK

9.00: Telex. 9.05: Enciklopédia (ismétlés).
9.50: Népzene. 10.00: Német nyelvtanfolyam
— 26. lecke. 10.30: Kolozs megye címere
(ismétlés). 10.50: Irodalmi szemle (ismétlés).
11.20: Utazás a Föld körül (ismétlés). 12.25:
Szórakoztató zene 12.45: Hírdetések. 12.50:
Híradó. 16.00: Tévéiskola. 17.30: Angol
nyelvtanfolyam (a 26. lecke ismétlése). 18.00:
Munkavédelmi óra. 18.30: Lottó-húzás.
19.40: Emberek és lelkük. 18.50: Sajtókonfe-
rencia dr. Roman Moldovan professzorral.
19.20: 1001 este. 19.30: Híradó. 20.00: Műsor-
ismertetés. 20.05: Reflektor. 20.20: Don men-
ti világot — játékok. 21.50: Tévé-egye-
tem. 22.30: 24 óra.

Tájékoztató

Potyautasok

A vasárnap megjelent
közlekedési ankétunkat az-
zal kezdtük, hogy a vil-
lamosokon havonta 3 mil-
ió 500 000 ember utazik.
Arról, hogy a három és
fél millió utas közül há-
nyan nem vesznek jegyet,
nem tettünk említést. O-
lyan kérdés ez, amely
megérdemli, hogy külön
jegyzetben foglalkozzunk
vele. Annál is inkább,
mert a statisztika nem va-
lami vigasztaló.

Mennyire is „rög” —
hozzávetőleges számítások
szerint — a potyautasok
száma? 350 000-re. Igen, ez
az utasok 10 százaléka.

S mit tesz a potyauta-
sok ellen az Aradi Szállí-
tási Vállalat?

Ellenőreinek segítségé-
vel igyekeznek felfedni ö-
ket. Az ellenőrök július-
ban 507, augusztusban 553,
szeptemberben 398 eset-
ben szabtak ki büntetést...
a néptanács 1972 június 2-
án kiadott rendeletének
értelmében. E szerint a
„fűlön fogott” potyautas
helyben 20 lej büntetést
fizet. Ellenkező esetben
150 lejtől 300 lejig terje-
dő összeg kifizetésére kö-
telezhetik.

Mondanunk sem kell,
hogy a potyautasokkal

szemben, elsősorban, ne-
künk jeggyel, bérlettel
rendelkező utasoknak kell
állást foglalnunk. De vé-
leményünk szerint az el-
lenőrök is sokkal többet
tehetnének. Hisz, csúcs-
forgalom idején ritkán ta-
lálkozni velük a zsúfolt
villamosokon vagy autó-
buszokon. Pedig a notóri-
us potyautasoknak éppen
ez a legkedveltebb idő-
pontja. Ilyenkor az ellen-
őrök láthatatlanná vál-
nak, hogy, amint a csúcs-
forgalomnak vége, ismét
megjelenjenek a félig felt
villamosokon... Hiába! A
kényelem nagyon fontos!

Kezdődik a fécánvadászlat

A Vadászok és Sporthorgászok Általános
Egyesülete közli, hogy az egyesület va-
dászterületein november 5-én, vasárnap,
megkezdődik a fécánvadászlat. A vadász-
latokon való részvételhez külön speciális
engedélyre van szükség, ezt a megyei ki-
rendeltségek és kerületi vadőrök bocsátják
ki. Az idején 1973 január 31-ig tart.

A konyhaművészeti hónap rendezvényei

Ma, három vendéglátóipari egységben
rendeznek konyhaművészeti kiállítást: a
Bucegi büfében, az állomás vendéglőben és
a Poiana cukrászdában. Szombaton a két
Gospodina egységben nyílik kiállítás (fél-
késztermékekből) és a Republica cukrász-
dában.

A szombat esti program: a Pensiune ét-
teremben dísznótáros vacsora, az Expres
önkiszolgáló büfében halvacsora, a Mure-
sul vendéglőben pedig román nemzeti va-
csora.

Jó étvágyat!

A Megyei Egészségügyi Felügyelő-
ség az állategészségügyi szervekkel
közös, ellenőrzési akciót kez-
dett a tej- és húsfeldolgozó
vállalatokban. A higiéniai sza-
bályok betartásának ellenőrzése
mellett, behatóan foglalkoznak a ter-
mékválasztékkal és a minőséggel kap-
csolatos kérdésekkel is.

A temesvári mosószergyárban jelenleg
gyártott több mint 100 detergens és mel-
léktermék közül több mint 70 a helybeli
laboratóriumi kísérleteknek és tudomá-
nyos kutatómunkának köszönhető. Nagy-
üzemi gyártásuk céljából új korszerű
termelési kapacitásokat helyeztek üzembe.

A temesvári szakemberek legújabb, ipari
mértékben gyártott terméke egy új háztar-
tási mosószer amelynek habzása a víz
mennyiségétől és hőmérsékletétől függ. Az
új detergens felhasználható növényi és
szintetikus kelmék és kötöttáruk mosá-
sához, kerámia-, fém- és üvegtárgyak tisztí-
tásához stb.

ÉRTÉKES HÍRMEK

Az Aradi Meteorológiai Központ je-
lentéke ma, november 3-án változó idő,
átlagosan felhőzetes. Helyi eső néhol
ködösztálás lehetséges. Mérsékelt, idő-
közönként megélénkült északi szél. A
hőmérséklet csökken. A várható leg-
alacsonyabb éjszakai hőmérséklet mi-
nusz 2, és plusz 3, a legmagasabb nap-
pali hőmérséklet pedig 9 és 14 fok kö-
zött váltakozik. Reggel helyi ködké-
pződés.

Várható időjárás november 4-én és
5-én: nedves, párás idő. Felhős égből
és helyi eső, havasodás, a hegyvidéke-
ken havazás lehetséges. A hőmérsék-
let lassan csökken.

Szerkesztő: BALAJ KATALIN

Válogató verseny

A temesvári rádió zenei szerkesztősége
november 19-én délelőtti 9 órai kezdettel
válogató versenyt rendez fiatal amatőr
táncdalénekesek számára. A válogató cél-
ja: a tehetségek felfedezése, támogatása. A
versenyről magnófelvételt készítenek, s
ezt elküldik București-be. Ott döntik el, ki-
ket hívnak meg próbafelvételre a Román
Rádió és Televízió stúdiójába.

A versenyre bárki jelentkezhet — Arad,
Krassó-Szörény, Hunyad és Temes me-
gyéből — aki rendelkezik megfelelő hang-
szaggal és gazdag repertoárral. Jelentke-
zési határidő, november 18. Az érdeklő-
dők postán is „benevezhetnek.” Cím: Stu-
dioul de radio Timișoara, Redacția muzica-
lă, Strada Cluj nr. 24. A stúdióhoz a 6-os
villamossal lehet eljutni.

Turistakalauz

Az Ifjúsági Turisztikai Iroda december
7-12 között egyhetes kirándulást szervez,
melynek útvonala: Budapest—Varsó. In-
formatív ár 1100 lej + 260 lej zsebpénz.
Iratkozni november 10-ig lehet.

Ismételten felhívjuk az érdeklődők fi-
gyelmét, hogy a Megyei Turisztikai Igaz-
gatóság a szilveszter alkalmából több kül-
földi kirándulást rendez.

Iratkozni legkésőbb november 15-ig le-
het.

ADAS

Az Állami Biztosító Hivatal közli, hogy
az életbiztosítási kötvények 1972 október
31. amortizációs húzásán az alábbi nyolc
betűkombinációt húzták ki:

CRK HKV UOJ DBF JSI FTJ MHK XWB

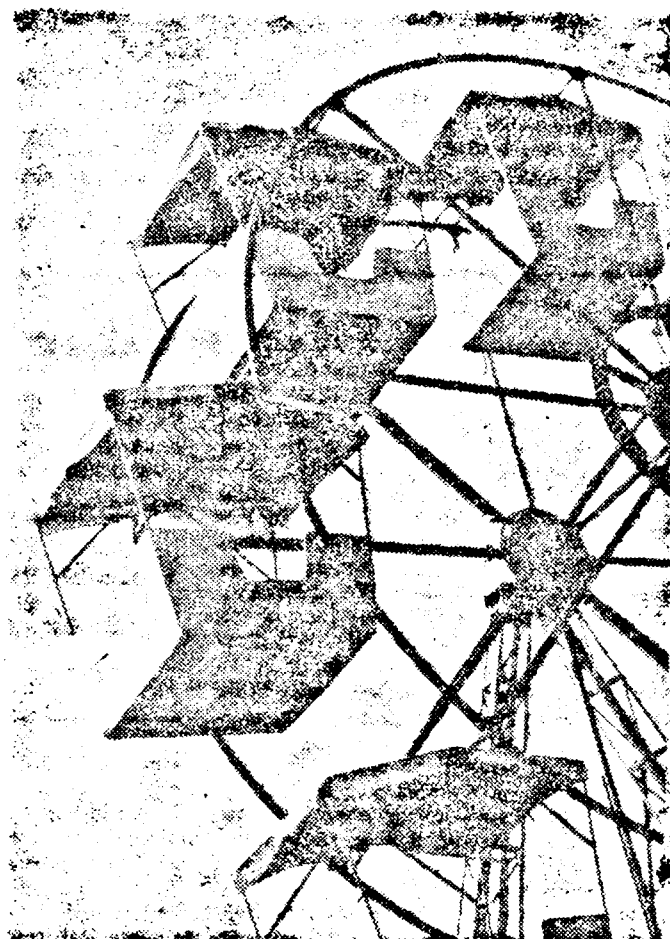
A nyertesek forduljanak az ADAS ki-
rendeltségekhez az őket megillető összeg
átvételéért.

Az ideges karnagy ezekkel a szavakkal
fordul a Carmen próbáján az egyik éne-
keshez:

— Ne felejtse el, mester, hogy maga
a torreador szerepét alakítja, és nem a
bikaét!

A festők szörnyen megunták örök
társaságukat, a Napot. Hát a Nap
őket?

Mircea Cărlomăneanu

A Vöröskereszt E-
gyesület Országos Tan-
ácsa az Egészség-
ügyi Minisztériummal
karöltve tanfolyamo-
kat kezdeményezett
vöröskeresztes növé-
rek képzésére. A tan-
folyamok az egész-
ségügyi egységek mel-
lett működnek, hogy
a hallgatók használ-
hassák a felszerelést
és a didaktikai anya-
got.

A kétéves tanfo-
lyamokat orvosok ve-
zetik tapasztalt orvosi
asszisztensek segít-
ségével.

A végzett nők vö-
röskeresztes nővér
bizonyítványt kap-
nak, amelynek alap-
ján elhelyezkedhetnek
ápolónőként az or-
vosi-egészségügyi egy-
ségeken.

Nagykerék
(KELEN
FERENC
felvétele)

Az SZVSZ Főtanácsa 22. ülészakának munkálatai

Bucurestiben csütörtökön folytatta munkáját a Szakszervezeti Világszövetség Főtanácsának 22. ülészakája. Az SZVSZ Titkárságának jelentését követő vita keretében különböző országok szakszervezeteinek képviselői taglalták a nemzetközi szakszervezeti mozgalom főbb problémáit, a szakszervezetek soronlévő feladatait. Megvitatott továbbá a VIII. Szakszervezeti Világkongresszus előkészítését. Mint ismeretes, a Világkongresszust jövő év ok-

tóberében tartják meg Bulgária Népköztársaságban. A résztvevők ezután más napirendi kérdésekről tárgyaltak.

Az ülészakon tájékoztatót olvastak fel a közel-keleti helyzetről. A jelenlévők üdvözlő üzenetet küldtek a szovjet szakszervezeteknek a Szovjet Szocialista Köztársaság Szövetsége közelgő 50. évfordulója alkalmából.

Az ülészak folytatja munkáját. (Agerpres)

Adatok a Magyar NK gazdaságának fejlődéséről

BUDAPEST (Agerpres).

A Magyar NK Központi Statisztikai Igazgatósága közzétette a magyar gazdaság első kilenc hónapi eredményeinek adatait.

A dokumentum szerint 1972 első három negyedében az ipari termelés 7 százalékkal növekedett a múlt év azonos időszakához viszonyítva. Figyelemre méltó eredményeket értek el a fémiparban, a gépiparban, a vegyiparban, a könnyűiparban és más gazdasági ágakban. Az ipar szocialis-

ta szektorában foglalkoztatottak száma az említett időszakban 1 százalékkal gyarapodott, de a termelés növelését főleg a munkatermelékenység fokozásával érték el.

A múlt év január-szeptemberéhez viszonyítva a mezőgazdasági termékek felvásárlása 5 százalékkal növekedett.

Az év első kilenc hónapjában a magyar export 22 százalékkal volt nagyobb, az import pedig 5 százalékkal kisebb, mint a múlt év azonos időszakában, s ez a tavalyi kereskedelmi mérleghez képest javulást jelent — közli az MTI

Chile, Ecuador és Peru közös nyilatkozata

LIMA (Agerpres).

Chile, Ecuador és Peru Limában közös nyilatkozatot tett közszé tiltakozásul amiatt, hogy az Egyesült Államokban törvényt léptettek életbe azok ellen az országok ellen, amelyek észak-amerikai halászhajókat koboznak el, vagy bírságolnak meg a partjuktól számított 12 tengeri mérföldön túl. A közlemény elítéli az új intézkedéseket, mert semmibe veszik a szuverenitás jogát és a fejlődés követelményét, s csak egy kis észak-amerikai csoport érdekeit szolgálják.

Mint ismeretes, halállományának és tenger alatti természeti kincseinek megvédelmére végett több latin-amerikai ország 200 tengeri mérföldre terjesztette ki felségvizeinek határát, de az USA ezt nem tekintti érvényesnek és csak az övéhez hasonló 12 tengeri mérföldre húzódo határvonalat ismeri el. A nézeteltérés miatt már több incidensre került sor az illető országok hatóságai és észak-amerikai halászhajók között.

Bányakatasztrófa Urükányban

November 2-án bányalégrobbanás történt az urükányi (Hunyad megye) bányában.

A robbanás következtében 36 ember életét vesztette, 12 sebesülést, illetve égési sebeket szenvedett. A sebesülteket kórházba szállították, a mentőakciót folytatják.

A helyi szervek megtették az első operatív intézkedéseket a sebesültek gondozására, a szerencsétlenség színhelyére vezető utak szabaddá tételére, a bánya állandós és részleges szellőzésének biztosítására, a szállítóeszközök helyreállítására.

A katasztrófa okainak kivizsgálására és összes következményeinek felszámolására kormánybizottság alakult.

A párt- és államvezetőség részéről a helyszíntre érkeztek a következő elvtársak:

Ilie Verdet, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának és Állandó Elnökségének tagja, a Minisztertanács első alelnöke, Petre Lupu, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának tagja, munkaügyi miniszter, Ion Stănescu, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának póttagja, belügyminiszter, valamint Bujor Almăşan, bányai, kőolajipari és geológiai miniszter, Ioachim Moga, a megyei pártbizottság első titkára, a helyi és központi állami szervek más képviselői.

A párt- és államvezetőség, személyesen Nicolae Ceauşescu elvtárs őszinte részvétét és mély együttérzését fejezte ki az elhunytak hozzátartozóinak és államunk maradéktalan támogatásáról biztosította mindazokat, akiknek a bányakatasztrófa következtében szenvedniük kellett.

René Maheu beszéde

az UNESCO általános politikai vitáján

PARIZS — Paul Diaconescu, az Agerpres tudósítója jelenti:

Az UNESCO általános politikai vitáján mondott beszédében René Maheu vezérigazgató utalt a szervezet két évi feladataira, s többek között rámutatott, hogy a jövőben különös figyelmet kell fordítani a fejlődésben lévő országokra. A szónok felhívást intézett a közgyűléshez, hogy külön támogatásban részesítse a 25 leghátrányosabb körülmények között fejlődő országot, a nevelés és a tudomány fejlesztése érdekében. Miután hangsúlyozta a fejlődésben lévő országok regionális kooperációjának szükségességét, az UNESCO vezérigazgatója rámutatott

hogy az ENSZ-nek e szervezete támogatni fogja regionális központok létesítését a fejlődésben lévő országok együttműködésének elősegítésére.

A béke kérdésével kapcsolatosan René Maheu hangsúlyozta, hogy az UNESCO-nak a jövőben további erőfeszítéseket kell tennie az emberi jogok, az igazság és a méltányosság előmozdításáért. Többet kell foglalkoznia a szervezetnek — mondotta — az emberiséget érintő olyan nagy kérdésekkel, mint például a környezetvédelem, az emberi kultúra megőrzése stb. René Maheu hangsúlyozta, hogy a lehető leg hamarabb meg kell valósítani az indokoltakat.

INNEN ONNAN

Szovjet geológusok a szibériai Csukcs-félszigeten hegyikristály tömböt fedeztek fel, amelynek belsejében egy hozzávetőleg 25 gramm súlyú aranyrög található.

Bár az aranyrög súlya aránylag csekély, a felfedezés nagy meglepetést keltett, mert a természetes arany rendszerint puha kőzetekben fordul elő.

Kedden elárverezték Ernest Hemingway nyolc levelét, amelyet 1949 és 1951 között Arthur Mizenerhez, Scott Fitzgerald életrajzírójához intézett. A leveleket William Young bostoni könyvkiadó vette meg 12 000 dollárért.

Egy ismeretlen betörő banda a New York állami Catona város múzeumában nagy hozzáértéssel kikapcsolta az elektronikus riasztó berendezést és 12 műtárgyat lopott el. Az anyagi kárt 500 000 dollárra becsülik.

A Saratoga amerikai repülőgép-anyahajó fedélzetén tűz keletkezett. Három tengerész életét veszítette, 12-en megsebesültek.

A Mexikó Pemex állami kőolajtársaság és a mexikói Kőolajipari Intézet Ecuadorral közös tervet dolgoz ki egy Ecuadoron áthaladó olajvezeték megépítésére. Amint a Prens Latina hírgyűjtemény írja, a vezeték napi hozama negyedmillió barrel lesz.

A svéd hajóépítők olyan mentőcsónakot terveztek, amely semmilyen körülmények között nem süllyed el, akkor sem, ha színtől megtelek vízzel. Megoldásuk lényege az, hogy a csónak nagyobb mennyiségű vizet szorít ki súlyánál. A műanyag men-

tőcsónak hossza 4,85 méter, szélessége 2,06 méter, négy férőhelyes és motorja kívüli van.

Húszszor kevesebb rák okozót tartalmaz a John Rhoades texasi orvos által kiktérletezett dohány, mint a napjainkban ismeretes dohányfüstök. Rhoades nitrogén műtrágyát mentes talajban tenyésztette ki az új dohányt. Kísérleteit tovább folytatja.

Amerikai fogászok véleménye szerint nem a meleg, hanem a hideg ártalmas a fogzománcon. Kísérletek során bebizonyították, hogy a hirtelen hőmérsékletcsökkenés repedéseket idéz elő a fogzománon, s ezzel nő a fogszuvasodás veszélye. Tehát foghygiénisták figyelme!

„Fogyassza szennyeződéstől mentes különleges vizünket!” Így hangzik egy bochumi nyugalmat cég reklámja. A cég kitűnő üzletet csinál a „klór nélküli, természetes víz” eladásával. Egy liter „különleges víz” 45 pfennigbe kerül. A Ruhr-vidéki üzérkedők még különlegesebb vizet árulnak 1,3 márkáért literért, tea és kávé készítéséhez. Kiderült azonban, hogy a „különleges víz” közönséges vezetéki víz volt.

A Montreali Egyetemen kutatásokat végeztek a BCG-védőoltás és a fehérvérűség közötti összefüggésekkel kapcsolatban, és beigazolódott, hogy a fehérvérűség esetei kétszer gyakoribbak azoknál a gyermekeknél, akik nem kaptak BCG-védőoltást.

Műszaki és gazdasági szempontból teljesen megvalósítható a szénhidrogén alapú üzemanyagok helyettesítése folyékony hidrogénnel. Ez egyébként nagyon kíváncsi abból a szempontból is, hogy a folyékony hidrogén nem szennyezi a levegőt.

Brazília a gazdasági fejlődés útján

(BOLSA REVIEW — ANGLIA)

A brazil gazdaság 1971-ben rohamosan fejlődött. A bruttó nemzeti termék 11,3 százalékkal nőtt, az 1970. évi 9,5 százalékkal szemben. Az ipari termelés 11,2 százalékkal, a mezőgazdasági termelés pedig 14,3 százalékkal lett nagyobb. A fizetési mérleg már harmadik éve egymás után nagy többletet mutatott — 356 millió dollárt. Az infláció üteme is az 1970. évi 20,9 százalékról 18,7 százalékra esett vissza (1972-re 15 százalékos ütemre számítanak), az 547 millió cruzeirós pénzügyi deficit a bruttó nemzeti termék 0,3 százalékának felelt meg és a legalacsonyabb volt az utóbbi 15 évben.

Miután 1971-ben nagyszabású fejlesztési tervek végrehajtását kezdték meg az északi vidékeken, Amazoniában és Közép-Nyugaton, ez év februárjában újabb programba kezdtek a Minas Gerais államot és az ország északi részének még néhány államát átszelő São Francisco folyó völgyének gazdasági fel-

lendítése érdekében. Ez az utolsó program Medici elnök 1974-ben lejáratú mandátuma idején, s célja az előzetes tervekhez hasonlóan lényegesen csökkenteni az aránytalanságot az ország különböző vidékeinek életszínvonalak között.

Jelenleg tervezetek megvalósítása van

végrehajtandó program 520 millió cruzeirót irányoz elő a kikötők és a vasút korszerűsítésére. Folyamatban van a távközlés javítása is, azáltal, hogy mikrohullámú relé-rendszereket létesítenek a nagy városok között. A tízéves terv keretében — amely 10 millió új telefon-

A külföldi sajtóból

folyamatban a szállítások és a közlekedés javítására, valamint Brazília hatalmas vízi energiájának kiaknázására. Rohamosan folytatódik a munkálatok, hogy 1974 júniusáig az egész országra kiterjesszék az úthálózatot. Az előirányzatok szerint 1973 végéig megteremtik az országúti kapcsolatokat az összes szomszédos országokkal. Egy másik, 1974-ig

vonat létesítését irányozza elő öt déli államban — rövidesen átadnak rendelkezésének körülbelül egy millió új telefonállomást.

Több nagyarányú vízierőmű épül. Ezek közül a legjelentősebb Ilha Soterialnál a Parana folyamán, s ez beleilleszkedik az Urubupunga hidroenergetikai komplexumba, amely egyike a legna-

gyobbaknak a világon. Az utóbbi 18 hónapban megkezdődött az elmaradott tartományok természeti kincseinek kiaknázására készített nagyszabású tervek végrehajtása. Számszerűen növekedett a gépjárművek, a kőolaj, a cement, az acél és a villamos energia termelése. A legfrissebb hivatalos adatok szerint 1972 januárja és júniusa között a globális termelés 12 százalékkal volt nagyobb, mint 1971 első hónapjában. A becslések szerint 1972-ben a mezőgazdasági termelés is 8–11 százalékkal növekszik. E szektorban különleges programokat hajtanak végre a vetésterület növelésére, különleges jelentőséget tulajdonítva az ország mezőgazdasági termelésének változatosabb tétele érdekében a rizs, a kukorica, a bab, a burgonya termesztésének.

Elmondható tehát, hogy Brazília 1972-ben, amikor függetlenségének 150. évfordulóját ünnepli, a lendületes és erőteljes gazdasági fejlődés útjára lépett. Az utóbbi hónapokban a kormány elhatározta, hogy szigorú intézkedéseket hoz mindazoknak a tendenciáknak, illetve tényezőknek az ellensúlyozására, amelyek gátolhatják az ország általános fejlődését.

Román-bolgár megállapodás

SZÓFIA — C. Amaritei, az Agerpres tudósítója közli:

Szófiában november 2-án befejeződtek a megbeszélések Románia Szocialista Köztársaság Vegyipari Minisztériumának és Bulgária Népköztársaság Nehézipari Minisztériumának küldöttségei között. A két minisztérium vezetője — Mihail Florescu és Hrisztó Panajotov — megállapodást írt alá, amelynek értelmében továbbfejlesztik

a gazdasági együttműködést, a termelési kooperációt és szakosítást a vegyipar területén. A jelenlegi megállapodás azoknak a határozatoknak az alapján jött létre, amelyeket Nicolae Ceausescu és Todor Zsivkov elvtársak hoztak találkozásuk alkalmával a két szomszédos baráti ország gazdasági együttműködésének és kereskedelmi cseréinek nagyarányú fejlesztésére.

A JKSZ Elnökségének munkálatai

Mint már jelentettük, a Jugoszlávai Kommunista Szövetségének Elnöksége megvizsgálta a második pártkonferencián a társadalmi-gazdasági viszonyok és a gazdaságpolitika ügyében elfogadott akcióprogram megvalósításának menetét.

A kérdésről Kiro Gligorov, a JKSZ Elnöksége Végrehajtó Bizottságának tagja terjesztett elő jelentést. Az előadó ismertette a fontosabb ideai gazdasági eredményeket. A társadalmi termék megállapított terv szerint növekszik. A munkaerő foglalkoztatottságával kapcsolatban rámutatott, hogy a tavalyhoz képest 160 000 új munkahelyet létesítettek. Miután az utóbbi három esztendőben a fizetési mérleg növekvő deficitet zárt, az idén többletet mutat.

A jelentés viszont rámutatott, hogy az akcióprogramnak a gyorsabb gazdasági stabilizálással kapcsolatos számos feladatát nem teljesítették. A fogyasztás továbbra is meghaladja a reális belső lehetőségeket, az általános és a költségvetési kiadások nagyobbak az előirányzottaknál, a

beruházások terén a rendelkezésre álló alapok túllépésének tendenciája mutatkozik. Kiro Gligorov rámutatott, hogy továbbra is tapasztalható a nemzeti jövedelem nem megfelelő elosztásának jelensége. Az infláció csaknem a tavalyi szinten maradt. Ilyen körülmények között — hangsúlyozta az előadó — sürgős intézkedésekre van szükség.

Amint a tanjug rámutat, a JKSZ Elnöksége következtetésként megállapította, hogy a Jugoszlávai Kommunista Szövetségére fontos feladatok hárulnak az időszerű gazdasági és társadalmi problémák megoldásában és abban, hogy biztosítsa a munkásszítály döntő szerepét a társadalmi-gazdasági viszonyok terén.

A párizsi Vietnam-konferencia 165. ülése

PARIZS (Agerpres).

Nguyen Thi Binh, a dél-vietnami ideiglenes forradalmi kormány küldöttségének vezetője a párizsi négyes konferencia 165. plenáris ülésén kijelentette, az ideiglenes forradalmi kormány mindent megtehet, hogy bizonyítsa jóhiszeműségét, ismét kérte az amerikai kormányt, vessen véget a háborúnak és írja alá a vietnami háború megszüntetésére és a béke helyreállítására vonatkozó egyezményt.

Nguyen Minh Vy, Vietnam DK küldöttségének helyettes vezetője emlékeztetett az egyezménytervezettel kapcsolatos október 20-i megállapodásra. Mint hangsúlyozta, Vietnam DK-kormány és a dél-vietnami ideiglenes forradalmi kormány kész teljesíteni az egyezmény előírásait. Jelenleg minden feltétel adva van az egyezmény aláírásához, s a háború folytatásáért, a tárgyalások elhúzódsáért az amerikai fél tehetőse.

Az ENSZ-ből jelentik

NEW YORK. — Corneliu Vlad, az Agerpres tudósítója közli:

Az ENSZ székházában megtartották azt az évi konferenciát, amelyen a tagállamok bejelentik önkéntes hozzájárulásukat az ENSZ Fejlesztési Programjához (PNUD) a szerv 1973. évi akcióinak megvalósítása céljából.

Kurt Waldheim ENSZ-főtákar a konferenciához intézett beszédében hangsúlyozta a PNUD útján megvalósított műszaki kooperációs programok hozzájárulását a nemzetközi együttműködés bővítéséhez, a fejlődő országok gazdasági és társadalmi haladásra irányuló erőfeszítéseinek támogatására.

Rudolph Peterson, a PNUD igazgatója rámutatott, hogy az államok hozzájárulása az ENSZ műszaki kooperációs programjához olyan színvonalat ért el, amely például nélkül áll a szervezet történetében, s ezzel biztosították azoknak a pénzügyi forrásoknak a szüntelen növekedését, amelyeket a PNUD a nemzetek gazdasági és társadalmi fejlődésének közös ügyére fordít. Rámutatott ugyanakkor, hogy a PNUD a jövőben bővíti tevékenységét, hogy a fejlődő országoknak még több segítséget nyújthasson tudományos és technológiai terén, elősegítse a saját műszaki személyzet képzését, a betegségek megszüntetését és a gyengébbépláltsági felszámolását ezekben az országokban.

A továbbiakban 113 ország képviselői bejelentették kormányuk hozzájárulását a PNUD 1973. évi tervéhez.

Ion Datcu, hazánk nagykövete, akit a konferencia alelnökévé választottak, felszólalásában hangsúlyozta, Románia azzal a

meggyőződéssel vesz részt a konferencián, hogy az Egyesült Nemzetek útján megvalósított műszaki kooperációs programok jelentősen támogatják a fejlődő országok erőfeszítéseit gazdasági, társadalmi, műszaki és tudományos fejlődésük útján. Bejelentve a román kormány hozzájárulását az 1973. évi programhoz, a szónok rámutatott, hogy Románia nagyra értékeli a PNUD-al folytatott gyümölcsöző együttműködési programokat és teljes mértékben hozzájárul azok továbbfejlesztéséhez.

Az ENSZ-közpülés jóváhagyta Kanada, Japán és Románia határozattervezetét a Nemzetközi Atomenergia Ügynökségnek az elmúlt évben kifejtett tevékenységéről. A dokumentum megerősítéssel állapítja meg, hogy a szervezet az említett időszakban jelentősen fokozta műszaki kooperációs tevékenységét és több fejlesztési tervet valószínűsített meg az Egyesült Nemzetek keretében.

EGYESÜLT NEMZETEK (Agerpres).

Az ENSZ-közpülés politikai különböztséget elfogadta az afrikai-ázsiai országcsoporthatározattervezetét a dél-afrikai apartheid-politika ellen. A határozat tiltakozik a bennszülött lakosság erőszakos elköltöztetése és az apartheidtal szembeesülgök üldözése ellen.

A határozat követeli az összes államoktól, támogassák a DAK faji megkülönböztetési politikája elleni harcot, és hangsúlyozza, hogy a dél-afrikai súlyos helyzet felszámolásához alkalmazni kell a DAK ellen az ENSZ által előírt összes szankciókat.

A Közös Piac pénzügyminisztereinek luxemburgi összejövele után

LUXEMBURG (Agerpres).

A kibővített Közös Piac pénzügyminisztereinek összejövele után a résztvevők és a politikafigyelők több-kevésbé úgy vélekednek, hogy a közös inflációellenes stratégiát csak részben sikerült körvonalazni.

A pénzügyminiszterek közös célkitűzéseket jelöltek meg és bizonyos határozatokat fogadtak el, de általában azt ajánlották a tagállamoknak, hogy a közösen megállapított inflációellenes célok érdekében tegyenek saját intézkedéseket. Lényegében a következőket indítványozták: növelni a kamatokat és általában megdrágítani a hitelt (következésképpen lassítani a gazdasági fejlődést), ellenőrizni a tagállamok

külső tőkespekulációkat; csökkenteni az eurodólar-kihelyezéseket; szigorúbb költségvetési fegyelmet meghonosítani, kezdve a mostani pénzügyi évtől.

A France Presse kommentárja hangsúlyozza, hogy a pénzügyminiszterek több mint 20 óras vitája után létrejött megállapodás nem váltott ki semmi lelkesedést, sőt egyes küldöttek nyíltan kifejezték csalódásukat. „Számos intézkedést fogadtunk el — jelentette ki Valéry Giscard d'Estaing francia pénzügyminiszter —, de nem indítottuk el azt az életérős akciót, amelyet szeretnünk volna. Ez nem meggyőző sem a közvélemény, sem a szakszervezetek, sem a munkálatoók számára. Hiányzik belőle a határozottság”.

Amerikai légitámadások a VDK ellen

Vietnam DK Külügyminisztériuma nyilatkozatban mutatott rá, hogy az amerikai légitörökter 31-én bombázta Ha Tinh, Thanh Hoa, Nghe An és Quang Binh tartományok területét. Ezzel kapcsolatban a nyilatkozat követeli, hogy az USA vessen véget a légi és tengeri bombatámadásoknak, az észak-vietnami kikötők elaknásításának és zárolásának és minden más akciónak, amely sérti a VDK szuverenitását.

A VII. és VIII. oldalt

FRISS PANIÁN IVÁN szerkesztette

LEGFRISSEBB HÍREINK

A japán pénzügyminisztérium közölte, hogy arany- és devizatartaléka október végén 17,196 milliárd dollárt tett ki, s ez mintegy 1,507 milliárddal több, mint szeptember végén. Tokiói közlemény szerint ez a kedvező helyzet az októberi pozitív kereskedelmi mérlegnek, a dollár és más devizák beáramlásának tulajdonítható.

A brit kormány a képviselőház elé terjesztette az észak-írországi népszavazás megszervezéséről szóló törvénytervezetét. A tervezet szerint a népszavazás időpontját William Whitelaw, az észak-írországi ügyekkel foglalkozó államtitkár állapítja meg olyképpen, hogy a népszavazás megelőzze a december 6-ra tervezett, de később jövő tavaszra halasztott ulsteri közválasztásokat.

Haile Selasszie császár az ország nemzeti ünnepe alkalmából tartott parlamenti megnyitó beszédében a természeti kincsek kiaknázását taglalta. Egyebek között rámutatott, hogy a déli országokban, közelebbről a Woyb folyó partján, elterülő Bale tartományban kőolaj- és földgázlelőhelyekre bukkantak. Nagyszabású kőolajkutatás folyik a Vörös-tenger partján. Masszava kikötőtől északra is — mondotta.

Ion Nicolae mérnök, helyettes vegyipari miniszter vezetésével román küldöttség érkezett Abu Dhabiba. Ez alkalomból Mahneh Szaid al Attiba kőolajipari és ipari miniszterrel. Ez alkalommal baráti megbeszélésre került sor, amelyen részt vett Paj Szian-kuo, a Kínai NK külkereskedelmi minisztere is.

niszter fogadta a küldöttséget, amellyel áttekintette a kétoldalú kapcsolatok fejlesztési lehetőségeit.

Az ENSZ Európai Gazdasági Bizottságához tartozó faipari bizottság ülésén Ion Bota román küldött részletesen ismertette, hogyan hasznosítja hazánk az erdőségeket. Több javaslatot terjesztett elő a piackutatás fejlesztésére, a látékoziatáscsere fokozására bizonyos együttműködési formák, közöttük a hosszú lejáratú szerződések szélesebb körű használatára, termelő és forgalmazó vegyes társaságok létesítésére.

Az Általános Tarifa- és Kereskedelmi Egyezmény (GATT) szokásos évi ülésénak megnyitó ülésén előterjesztették az 5,6 milliárd dollárban megállapított jövő évi költségvetés-tervezetet. A két hétre tervezett ülésen az előkészítik a világkereskedelem javítását célzó újabb tárgyalásokat. Amint az Associated Press közli, a résztvevők megvitatták több tagállamnak

azt a javaslatát, hogy tartsanak újabb tárgyalásokat a nemzetközi kereskedelem liberalizálásának ügyében.

Amint az Új Kína hírgyűnkség jelenti, Alec Douglas-Home angol külügyminiszter befejezte hivatalos baráti látogatását a Kínai NK-ban.

A látogatás utolsó napján Paj Szian-kuo külkereskedelmi miniszterrel tanácskozott. Az elutazása előtt tartott sajtóértekezleten kijelentette, nagyon meg van elégedve látogatása eredményeivel, a kínai kollégájával folytatott közvetlen tárgyalás rendkívül hasznosnak bizonyult. „Leszögeztük, hogy a brit kormány minden szinten fejlesztési kívánja a kétoldalú kapcsolatokat” — hangsúlyozta.

Az olaszországi Casertában román népművészeti kiállítás nyílt meg. Az ünnepélyes megnyitón jelen voltak a helyi hatóságok képviselői, parlamenti képviselők, kulturális személyiségek.

Az Új Kína hírgyűnkség jelentése szerint Csu En-laj, a Kínai NK Államtanácsának elnöke szerdán fogadta az osztrák gazdasági kormányküldöttséget, élén Josef Staribacher kereskedelmi és iparügyi mi-

niszterrel. Ez alkalommal baráti megbeszélésre került sor, amelyen részt vett Paj Szian-kuo, a Kínai NK külkereskedelmi minisztere is.

Belgrádban befejezte munkálatait a szovjet-jugoszláv gazdasági együttműködési kormányközi vegyesbizottság 9. ülése. Gemal Biedics, Jugoszlávia SZSZK Szövetségi Végrehajtó Tanácsának elnöke fogadta Vlagyimir Novikovot, a Szovjetunió Minisztertanácsának alelnökét, a vegyesbizottságban részt vevő szovjet fél elnökét. A megbeszélésen megvitatották a bizottság munkálatainak eredményeit és a kétoldalú gazdasági együttműködés perspektíváit — közli a Tanjug.

A lengyel és a jugoszláv kormányküldöttség varsói megbeszélésének eredményeként áruszállítási megállapodást írtak alá a két ország képviselői 1973-ra. A megállapodás értelmében a kereskedelmi csere volumene 26 százalékkal nő az ez évihez viszonyítva.

A Koreai Központi Távíratí Ügynökség jelentése szerint a Koreai NK külkereskedelmi bizottságának küldöttsége a Japán-Koreai Kereskedelmi Társaság meghívására október 21-től Japánban tartózkodik. A küldöttség tárgyalásokat folytatott számos céggel és külkereskedelmi szervezettel, találkozott japán politikai körök képviselőivel.